

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ท่องเที่ยว

อุทัยธานี

ห้ามจำหน่าย

ปก : *ลำน้ำสะแกกรัง*

สารบัญ หน้า

อุทัยธานี เมืองพระชนกจักรี ปลาแรดรสดี
ประเพณีเทโว ส้มโอบ้านน้ำตก มรดกโลกห้วยขาแข้ง
แหล่งต้นน้ำสะแกกรัง ตลาดนัดดังโคกระบือ

จังหวัดอุทัยธานี ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง มีพื้นที่ประมาณ ๖,๗๓๐ ตารางกิโลเมตรพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขาสูงสภาพป่าไม้ของจังหวัดอุทัยธานีอุดมสมบูรณ์มีความหลากหลายทางธรรมชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งจึงได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก เป็นผืนป่าอนุรักษ์ที่ควรค่าแก่การดูแลรักษาและนำความภาคภูมิใจมาสู่คนไทยทุกคน

ดินแดนบางส่วนพบหลักฐานว่าเคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์และเป็นที่ตั้งของเมืองโบราณหลายเมือง ได้แก่เมืองโบราณบึงคอกช้างในสมัยทวารวดี เมืองโบราณบ้านใต้ เมืองโบราณบ้านคูเมือง และเมืองโบราณการุ้ง

ตามตำนานกล่าวว่าในสมัยสุโขทัยท้าวมหาพรหมได้เข้ามาสร้างเมืองที่บ้านอุทัยเก่า (อำเภอหนองฉาง) แล้วพาคนไทยมาอยู่ท่ามกลางหมู่บ้านกะเหรี่ยงและหมู่บ้านมอญจึงเรียกว่า *“เมืองอู่ไทย”* ตามกลุ่มหรือที่อยู่ของคนไทย ต่อมาเกิดความแห้งแล้งกระแสน้ำเปลี่ยนทางเมืองจึงถูกทิ้งร้าง ในสมัยอยุธยาชาวกะเหรี่ยงชื่อ *“พะตะเบิด”* เข้ามาปรับปรุงเมืองอู่ไทยโดยขุดทะเลสาบขังน้ำไว้ใกล้เมืองและเป็นผู้ปกครองเมืองอู่ไทยเก่าคนแรก ชื่อเมืองจึงเรียกเพี้ยนเป็น *“เมืองอุไทย”* ตามสำเนียงชาวกะเหรี่ยงและมีฐานะเป็นหัวเมืองหน้าด่านชั้นนอกสกัดกั้นกองทัพพม่าที่จะเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีการอพยพผู้คนมาตั้งบ้านเรือนที่ริมฝั่งแม่น้ำสะแกกรังมากขึ้น และได้กลายเป็นที่ตั้งของตัวเมืองอุทัยธานีในปัจจุบัน

อุทัยธานีมีสถานที่น่าสนใจทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดีหลายแห่งที่น่ามาเที่ยวชมและศึกษาหาความรู้ อีกทั้งมีสินค้าที่ระลึกประเภทหัตถกรรมและอาหารการกินมากมาย เช่น หน่อไม้รวก ข้าวเกรียบปลา ผลไม้แช่อิ่ม ผ้าทอ เครื่องจักสานซึ่งสามารถนำกลับไปเป็นของฝากได้

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอพยุหะคีรี อำเภอโกรกพระ และ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอวัดสิงห์และอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์และอำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งเขตแดน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก อำเภอสังขละบุรีและอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

การปกครอง

จังหวัดอุทัยธานี แบ่งการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอทัพทัน อำเภอหนองฉาง อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอห้วยคต อำเภอลานสัก และอำเภอบ้านไร่

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไปอุทัยธานีได้หลายเส้นทาง ได้แก่

๑. จากถนนพหลโยธินผ่านจังหวัดสระบุรี อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาลงแพขนานยนต์ ที่อำเภอมโนรมย์ ผ่านวัดท่าซุง (วัดจันทาราม) ศาลากลางจังหวัด เข้าตลาดอุทัยธานี รวมระยะทางประมาณ ๓๐๕ กิโลเมตร

๒. จากทางหลวงหมายเลข ๓๒ (สายเอเซีย) ผ่านอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท แล้วเลี้ยวซ้ายตรงทางแยกท่าน้ำอ้อยบริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๒๐๖ เข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ ข้ามสะพานแม่น้ำเจ้าพระยา ระยะทางประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ผ่านหน้าโรงพยาบาลเลี้ยวซ้ายเข้าตลาดอุทัยธานี รวมระยะทางประมาณ ๒๒๒ กิโลเมตร

๓. จากทางหลวงหมายเลข ๓๒ (สายเอเซีย) ผ่านอยุธยา ประมาณกิโลเมตรที่ ๓๐ เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๔ และจากนั้นเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ ไปตามเส้นทาง ข้ามสะพานจังหวัดอ่างทอง แล้วมาตามถนนหมายเลข ๓๑๑ ผ่านจังหวัดสิงห์บุรี ผ่านจังหวัดชัยนาทที่อำเภอสรรพยา จากนั้นเลี้ยวเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๑๘๓ เข้าจังหวัดอุทัยธานี รวมเป็นระยะทางประมาณ ๒๘๓ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการเดินรถระหว่างกรุงเทพฯ-อุทัยธานีทุกวัน จากสถานีขนส่งหมอชิต ๒ ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔ ชั่วโมง ทั้งรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศตั้งแต่เวลา ๐๔.๓๐-๑๗.๕๐ น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ หรือ

www.transport.co.th สถานีเดินรถอุทัยธานี โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๐๕๘, ๐ ๕๖๕๑ ๑๙๑๔, ๐ ๕๖๕๑ ๒๘๕๙

นอกจากนี้จากจังหวัดอุทัยธานียังมีรถโดยสารไปยังจังหวัดนครสวรรค์ สุพรรณบุรี และนครปฐม

รถไฟ ต้องโดยสารรถไฟไปลงที่สถานีนครสวรรค์ แล้วต่อรถประจำทางมายังอุทัยธานีอีกประมาณ ๕๐ กิโลเมตร ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่หน่วยบริการเดินทาง โทร. ๑๖๙๐, ๐ ๒๒๒๐ ๔๓๓๔ หรือ www.railway.co.th

การเดินทางภายในจังหวัด จะมีทั้งรถสองแถว และรถบัสประจำทางวิ่งตามเส้นทางต่าง ๆ เช่น อุทัยธานี-หนองฉาง อุทัยธานี-วัดสิงห์ อุทัยธานี-บ้านไร่ ลานสัก-สว่างอารมณ์-ทัพทัน บ้านไร่-คลองแห้ง เป็นต้น

ระยะทางจากอำเภอเมืองไปอำเภอต่าง ๆ

อำเภอหนองขาหย่าง	๑๐	กิโลเมตร
อำเภอทัพทัน	๑๙	กิโลเมตร
อำเภอหนองฉาง	๒๒	กิโลเมตร
อำเภอสว่างอารมณ์	๓๓	กิโลเมตร
อำเภอห้วยคต	๔๕	กิโลเมตร
อำเภอลานสัก	๕๗	กิโลเมตร
อำเภอบ้านไร่	๘๐	กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจ

อำเภอเมือง

วัดสังกัสรัตนคีรี ตั้งอยู่เชิงเขาสะแกกรัง สุดถนนท่าช้าง ในเขตเทศบาลเมือง ภายในวิหารเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธมงคลศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองอุทัยธานี มีประวัติว่าในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดเกล้าฯ ให้นำพระพุทธรูปขนาดย่อมที่ชำรุดไปไว้ตามหัวเมืองต่าง ๆ เมืองอุทัยธานีได้รับ ๓ องค์ โดยอัญเชิญลงแพมาขึ้นฝั่งที่ท่าพระ (ตรงข้ามศาลาประชาคมจังหวัดอุทัยธานี) แล้วนำมาประดิษฐานไว้ที่วัดขวิด พระพุทธรูปองค์หนึ่งมีขนาดใหญ่เป็นพระเนื้อสำริดปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๓ ศอก สร้างในสมัยพระเจ้าลิไท ฝีมือช่างสุโขทัย มีส่วนเศียรกับส่วนองค์พระเป็นคนละองค์เข้าใจว่าคงซ่อมเป็นองค์เดียวกันก่อนนำมาไว้ที่เมืองอุทัยธานี ต่อมาเมื่อยุบวัดขวิดไปรวมกับวัดทุ่งแก้ว จึงได้ย้ายพระพุทธรูปองค์นี้ไปไว้ที่

วัดสังกัสรัตนคีรี ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองไป ๑ กิโลเมตร และได้ทำพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ในพระเศียร พร้อมกับถวายนามว่า *"พระพุทธมงคลศักดิ์สิทธิ์"* ในวันแรม ๑ ค่ำเดือน ๑๑ ของทุกปีจะมีประเพณีตักบาตรเทโวโดยพระสงฆ์ประมาณ ๕๐๐ รูปจะเดินลงบันไดจากยอดเขาสะแกกรังมารับบิณฑบาตที่ลานวัดเป็นประเพณีที่สำคัญของจังหวัด *การเดินทาง* จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๒๒๐ แล้วเลี้ยวซ้ายทางไปสนามกีฬาจังหวัด ซึ่งเป็นทางสู่ยอดเขา ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร

รอยพระพุทธบาทจำลอง

เขาสะแกกรัง จากบริเวณลานวัดสังกัสรัตนคีรีมีบันไดขึ้นสู่ยอดเขาสะแกกรัง หรือใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๒๒๐ เป็นระยะทาง ๔ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวบริเวณสนามกีฬาจังหวัดไปตามทางขึ้นสู่ยอดเขา จากบนยอดเขาสามารถมองเห็นทิวทัศน์เมืองอุทัยธานีได้กว้างขวาง เป็นที่ตั้งของมณฑปประดิษฐาน *รอยพระพุทธบาทจำลอง* ซึ่งย้ายมาจากวัดจันทาราม สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๘ ด้านหน้ามีระฆังใบใหญ่ที่พระปลัดใจและชาวอุทัยธานีร่วมกันสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓ ถือกันว่าเป็นระฆังศักดิ์สิทธิ์ ใครที่ไปเที่ยวอุทัยธานีแล้วไม่ได้ขึ้นไปตีระฆังใบนี้ก็เท่ากับไม่ได้ไปเที่ยวอุทัยธานี

ใกล้กับมณฑปบนยอดเขาสะแกกรังมีพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกนาถ แห่งรัชกาลที่ ๑ ซึ่งมีพระนามเดิมว่านายทองดี รับราชการตำแหน่งพระอักษรสุนทรศาสตร์ เสมียนตรากรมมหาดไทย และต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นเจ้าพระยาจักรีศรีองครักษ์ ครั้นในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี (พระนามเดิมนายทองด้วง) ได้สถาปนาพระอัฐิพระบิดาเป็นสมเด็จพระชนกาธิบดี เมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๘

พระบรมรูปของสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกนาถ

พระบรมรูปของสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกนาถ เป็นรูปหล่อขนาดสองเท่าขององค์จริงประทับนั่งบนแท่นพระหัตถ์ซ้ายถือดาบประจำตำแหน่งเจ้าพระยาจักรี ทั้งฝักวางบนพระเพลาซ้าย และทรงวางพระหัตถ์ขวาบนพระเพลาขวา ด้านขวามือมีพานวางพระมาลาเส้าสูง ไม่มียี่ก่า (ขนนก) สวมพระบาทด้วยรองเท้าแตะไม่หุ้มส้นพระบาท มีพิธีถวายสักการะพระราชานุสาวรีย์แห่งนี้ ในวันที่ ๖ เมษายน ของทุกปี ซึ่งตรงกับช่วงที่ดอกสุพรรณิการ์หรือฝ้ายคำ ดอกไม้ประจำจังหวัดอุทัยธานีบานสะพรั่งอยู่ทั่วไปบนเขาสะแกกรัง

เลยพระราชานุสาวรีย์ไปทางป่าหลังเขา ประมาณ ๒๐๐ เมตร จะพบ *หมุดแผนที่โลก* ซึ่งใช้ในการสำรวจแผนที่ สร้างขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕

หมุดแผนที่โลก

วัดมณีสถิตย์กปิฏฐาราม ตั้งอยู่ที่ถนนสุนทรสถิตย์หลังสวนสุขภาพตรงวงเวียนหอนาฬิกา เป็นวัดที่สร้างในสมัยรัตนโกสินทร์ ชาวเมืองเรียกกันว่า **วัดทุ่งแก้ว** ในวัดนี้มีพระปรางค์ใหญ่อยู่องค์หนึ่ง ฐานกว้าง ๘ เมตร สูง ๑๖ เมตร

ลักษณะเป็นปรางค์ห้ายอด สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และเป็นที่ประดิษฐานรูปหล่อหลวงพ่อแย้มผู้สร้างวัดนี้บริเวณวัดมีสระน้ำก่ออิฐ เป็นสระน้ำมนต์ขนาดใหญ่ กลางสระมีแผ่นศิลาอักขระยันต์ของหลวงพ่อแย้ม ฝังเอาไว้ น้ำในสระแห่งนี้เคยใช้เป็นน้ำสรงพุทธาภิเษกในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗

วัดธรรมโฆษก

วัดธรรมโฆษก หรือ **วัดโรงโค** ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ ใกล้ตลาดเทศบาล เคยใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีถือน้ำพิพัฒนสัตยาของข้าราชการเมืองอุทัยธานี และเป็นลานประหารนักโทษ

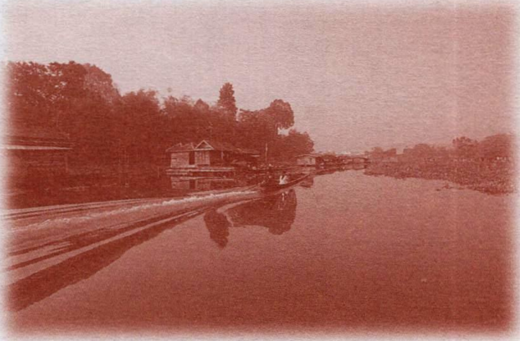
เป็นวัดที่สร้างในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ภายในโบสถ์มีภาพจิตรกรรมฝาผนังฝีมืองดงามจัดว่าสวยงามที่สุดในอุทัยธานี สันนิษฐานว่าเป็นฝีมือช่างสมัยอยุธยาตอนปลายที่ยังมีชีวิตอยู่ถึงสมัยรัตนโกสินทร์ จิตรกรรมฝาผนังเป็นภาพพุทธประวัติตอนเสด็จลงจากดาวดึงส์ และตอนผจญมาร ผนังข้างด้านบนเป็นภาพเทพชุมนุมสลับกับพัดยศ กรอบหน้าต่างด้านนอกเป็นลายปูนปั้น

วิหารสร้างยกพื้นสูงกว่าโบสถ์ หน้าบันเป็นรูปช้างสามเศียร ภายในมีแท่นสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปซึ่งมีประมาณ ๒๐ องค์ จัดเรียงอย่างมีระเบียบ บนหน้าต่างด้านนอกมีลายปูนปั้นเป็นเรื่องรามเกียรติ์ประดับเป็นกรอบ ประตูวิหารเป็นไม้จำหลักลายดอกไม้ทาสีแดงงดงามมาก โบสถ์และวิหารมีพระปรางค์และเจดีย์เรียงรายอยู่ ๒-๓ องค์

กำแพงรอบโบสถ์ของวัดนี้ก่อต่อกับฐานวิหารเพราะมีพื้นสูงกว่า ประตูเป็นซุ้มแบบจีน และด้านหลังโบสถ์มีซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูปด้วย เช่นเดียวกับด้านหน้ามีกุฏิเล็กอยู่ติดกับกำแพงโบสถ์ เป็นฝีมือช่างสมัยอยุธยา บานประตูวัดแกะสลัก ฝีมือช่างในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เป็นลายดอกไม้ประกอบ

ใบกระจังต่อก้านสลับดอกเรียงเป็นแถวสวยงามมาก พื้นในเป็นสีแดงเข้าใจว่าเดิมคงลงสีทองบนตัวลายไว้ บานหน้าต่างแกะเป็นลวดลายเดียวกัน ปกติโบสถ์จะปิดหากต้องการชมควรแจ้งไปก่อนที่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๔๕๐ ปัจจุบันวัดธรรมโฆษกได้รับการจดทะเบียนเป็นโบราณสถานแล้ว

ลำน้ำสะแกกรัง

ลำน้ำสะแกกรัง ไหลผ่านตัวจังหวัดอุทัยธานี มีเรื่องเล่าต่อกันมาว่า ในสมัยก่อน เมื่อพ่อค้าล่องเรือผ่านมา จะรู้ได้ว่าถึงบ้านสะแกกรังแล้ว โดยเฉพาะในเดือนยี่ถึงเดือนสามจะสังเกตได้ชัดเจน ต้นสะแกจะออกดอกเล็ก ๆ ช่อยาวสีเขียวอมเหลืองห้อยลงมาริมน้ำ

บริเวณสองฝั่งแม่น้ำมีเรือนแพอยู่เรียงราย ฝั่งแม่น้ำด้านตะวันตกมีอาคารบ้านเรือนอยู่หนาแน่นและเป็นตลาดใหญ่ของที่ขายนั้น ส่วนใหญ่ชาวบ้านจะปลูกเอง ทำเอง มีทั้งข้าวสารซึ่งวางขายอยู่ในกระบุง อาหารคาวหวาน

ส่วนฝั่งแม่น้ำด้านตะวันออกเป็นเกาะเทโพ มีสวนผลไม้ และป่าไผ่ตามธรรมชาติ เรือนแพที่อยู่สองฝั่งแม่น้ำเป็นเรือนไม้สร้างคร่อมบนแพลูกบวบไม้ไผ่ ชาวแพบอกว่าอยู่แพแล้วสบาย หน้าร้อนลมเย็น หน้าหนาวตอนเช้าแดดอุ่น

ชาวเรือนแพเหล่านี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง หลังจากที่ได้ปลามาจะนำมาชำแหละ เสียบไม้เป็นแผง ผึ่งให้แห้ง ย่างรมควันทำเป็นปลาแห้ง และนำไปขายในตลาด ตามเรือนแพริมน้ำเหล่านี้ ยังมีกระชังเลี้ยงปลาสวาย ปลาแรดและปลาเทโพบ้างเล็กน้อย

ปกติปลาแรดที่เลี้ยงในกระชังจะไม่คาวเหมือนปลาแรดที่เลี้ยงในบ่อดินอยู่แล้ว แต่ปลาแรดในกระชังของที่นี่นับว่าขึ้นชื่อมาก เพราะเนื้อแน่นนุ่มและหวาน บางคนกล่าวว่า เป็นเพราะน้ำที่นี่มีการไหลเวียนดีและอาจมีแร่ธาตุบางอย่างอยู่ ปลาแรดจึงมีเนื้อนุ่ม

สภาพความเป็นอยู่ที่สามารถพบเห็นตามสองฝั่งลำน้ำสะแกกรัง จึงเหมาะสำหรับนั่งเรือชมทิวทัศน์รอบเกาะเทโพ หรือจะนั่งไปถึงอำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาทก็ได้ ซึ่งใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมง เช่าเรือได้จากท่าเรือตลาดสดเทศบาลเมืองอุทัยธานี ถ้าล่องเรือในช่วงเย็น ประมาณ ๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. จะได้เห็นพระอาทิตย์ตกสวยงามมาก และในเดือนธันวาคม-มกราคม จะเห็นยอดักปลาเต็มไปหมด บางครั้งอาจได้เห็นชาวบ้านพายเรือมาเก็บผักตบชวาเพื่อนำใบไปรองเข่งปลา หรือจะนำไปเลี้ยงหมูก็ได้

เรือล่องแม่น้ำสะแกกรัง หากเป็นเรือเล็กจุได้ประมาณ ๑๐-๑๒ คน ล่องเรือไปถึงวัดท่าซุงราคาประมาณ ๑,๐๐๐ บาท หากไปถึงมโนรมย์ ประมาณ ๑,๕๐๐ บาท ติดต่อที่ คุณบุญสม พูลสวัสดิ์ บ้านเลขที่ ๑๑๓ คลองสะแกกรัง หรือติดต่อที่บริเวณตลาดเทศบาล ๑ ตรงสะพานข้ามฟากไปวัดอุโบสถาราม ในช่วงตลาดตอนเช้าสอบถามได้จากแม่ค้าในบริเวณนั้น หรือที่ร้านราดหน้าในอาคารตลาดเทศบาลซึ่งเปิดตั้งแต่ประมาณ ๗ โมงเช้าถึงเที่ยงคืน หากต้องการล่องเรือขนาดใหญ่สอบถามรายละเอียดได้ที่ บริษัท แพนเฮ้าส์ จำกัด โทร. ๐ ๒๙๓๓ ๐๕๗๗, ๐ ๒๕๓๘ ๐๓๓๕, ๐ ๒๕๓๘ ๓๔๙๑ และ ชลัมภ์เซ็นเตอร์ โทร. ๐ ๕๖๕๒ ๔๙๘๕-๗

เกาะเทโพ เดิมเป็นแหลมยื่นออกมาคั่นระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำสะแกกรัง ซึ่งมาบรรจบกันทางทิศใต้ของแหลม แต่มีการขุดคลองเชื่อมทางเหนือในภายหลัง เพื่อให้แม่น้ำเจ้าพระยามาหนุนแม่น้ำสะแกกรังในยามน้ำแล้ง แหลมนี้จึงกลายเป็นเกาะเทโพ

เกาะเทโพเป็นจุดที่น่าสนใจสำหรับผู้ชอบปั่นจักรยานท่องเที่ยว หลังจากข้ามสะพานที่เชื่อมต่อระหว่างตลาดสดเทศบาลและวัดอุโบสถาราม ซึ่งไม่ยาวนักและแคบเพียงรถมอเตอร์ไซค์สวนกัน นับเป็นจุดเริ่มต้นการเดินทางบนเกาะเทโพ บรรยากาศสองข้างจะเป็นป่าไผ่ ไร่ข้าวโพด และทุ่งนาให้บรรยากาศที่สงบร่มรื่น ชาวบ้านที่นี่ทำสวนส้มโอ มีทั้งพันธุ์มโนรมย์ และขาวแตงกวา และยังปลูกมะไฟด้วย

เมื่อผ่านบ้านท่าดินแดงจะเห็นเสื่อลำแพนวางขายอยู่ ชาวบ้านใช้ต้นไผ่ที่มีอยู่หนาแน่นในพื้นที่นำมาสานเสื่อ และวางขายกันที่หน้าบ้าน ไม่ได้ส่งตลาด หากเดินทางต่อไปถึงวัดภูมิธรรม ก็จะมีศาลาให้นั่งพัก บรรยากาศในวัดเงียบสงบ เมื่อปั่นจักรยานครบรอบเส้นทางที่กำหนดไว้ก็จะถึงท่าเรือที่จะข้ามไปวัดท่าซุงได้ รวมระยะทางปั่นจักรยานบนเกาะทั้งหมด ๓๓ กิโลเมตร

แผนที่เกาะเทโพ และตัวเมืองอุทัยธานี สามารถติดต่อได้ที่ คุณประสงค์ ศรีเมือง ชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพจังหวัดอุทัยธานี (ร้านเจริญจักรยาน) ๑๐๐-๑๐๒ ถนนท่าช้าง อำเภอเมือง โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๙๙๑ ได้ทุกวัน

วัดอุโบสถาราม

วัดอุโบสถาราม เดิมชื่อ **วัดโบสถ์มโนรมย์** ชาวบ้านเรียกว่า **วัดโบสถ์** เป็นวัดเก่าแก่อยู่ริมลำน้ำสะแกกรังในเขตเทศบาลเมือง จากตลาดสดเทศบาล มีสะพานข้ามแม่น้ำไปยังวัดอุโบสถารามซึ่งตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำ สิ่งที่น่าสนใจในวัดได้แก่ จิตรกรรมฝาผนังในโบสถ์และวิหาร เป็นภาพเขียนสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ในโบสถ์เป็นภาพเกี่ยวกับพุทธประวัติเริ่มตั้งแต่ประสูติจนถึงปรินิพพานฝีมือประณีตมาก ในวิหารเขียนเป็นภาพพระพุทธเจ้าเสด็จโปรดเทพยดาบนสวรรค์และภาพปลงสังขาร ด้านบนฝาผนังเป็นพระสงฆ์สาวกชุมนุมสลับกับพัดยศเหมือนจะไหว้พระประธานในวิหาร ฝาผนังด้านนอกหน้าวิหารมีภาพถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและภาพชีวิตชาวบ้านที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา เข้าใจว่าเป็นฝีมือชั้นหลัง นอกจากนี้ภายในวัดอุโบสถาราม ยังมีสิ่งของที่น่าชมอีกมาก เช่น เสมาหินสีแดงหน้าโบสถ์ ตู้พระธรรมและตู้ใส่ของเขียนลายกนกเถาลายดอกไม้ บาตรฝาประดับมุกที่ได้รับพระราชทานจากรัชกาลที่ ๕ เป็นฝีมือช่างสิบหมู่ และหงส์ยอดเสา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอาคารสถาปัตยกรรมเก่าแก่ที่น่าชมหลายหลัง ได้แก่ *มณฑปแปดเหลี่ยม* ลักษณะผสมแบบตะวันตก มีลายปูนปั้นคล้ายไม้เลื้อยที่กรอบหน้าต่าง และมีพระพุทธรูปปูนสลักนูนสูงอยู่ด้านนอกอาคาร *เจดีย์หกเหลี่ยม* ย่อมุมไม้สิบสองทรงรัตนโกสินทร์ *หอประชุมอุทัยพุทธสภา* เป็นศาลาทรงไทยใช้เป็นหอสวดมนต์ หน้าบันประดับลวดลายปูนปั้น และ *แพโบสถ์น้ำ* ตั้งอยู่หน้าวัด สร้างขึ้นเพื่อรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งเสด็จประพาสมณฑลฝ่ายเหนือใน พ.ศ. ๒๔๔๙ เดิมเป็นแพแฝด ๒ หลัง มีช่อฟ้าใบระกาเหมือนอุโบสถทั่วไป หน้าบันมีป้ายวงกลมจารึกภาษาบาลี *"สุ อาคต เต มหาราช"* แปลว่า มหาราชเสด็จฯ มาดี ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้ซ่อมแซมบูรณะใหม่เป็นหลังเดียวยกพื้น ๒ ชั้น หลังคาทรงปั้นหยา และย้ายป้ายกลมมาไว้หน้าจั่วตรงกลาง ปัจจุบันแพโบสถ์น้ำหลังนี้ ใช้ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น งานแต่งงาน บวชนาค งานศพและงานบุญต่าง ๆ

วัดจันทาราม หรือ **วัดท่าซุง** เดิมเป็นวัดที่สร้างในสมัยอยุธยา มีโบสถ์ขนาดเล็ก ภายในมีจิตรกรรมฝาผนังภาพพุทธประวัติฝีมือช่างพื้นบ้านเข้าใจว่าเขียนในสมัยหลัง บางภาพต่อเติมจนผิดส่วน สมบัติอีกชิ้นหนึ่งของวัด คือธรรมาสน์ที่หลวงพ่อใหญ่สร้าง ที่วิหารมีพระปูนปั้นฝีมือพองามและมีลายไม้จำหลักขอบหน้าบันเหลืออยู่ ๒-๓ แห่ง

พระพุทธชินราชจำลองในพระวิหาร

ด้านตรงข้ามกับวัดเป็นปูชนียสถานแห่งใหม่ มีบริเวณกว้างขวางมาก พระราชมหาวีระถาวาโร (หลวงพ่อฤาษีลิงดำ) พระเถระที่มีชื่อเสียงได้สร้างอาคารต่าง ๆ มากมาย เช่น พระอุโบสถใหม่ ภายในประดับและตกแต่งอย่างวิจิตร บานหน้าต่างและประตูด้านในเขียนภาพเทวดาโดยจิตรกรฝีมือดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนิน มาตัดลูกนิมิตพระอุโบสถแห่งนี้ บริเวณโดยรอบสร้างกำแพงแก้วและมีรูปหล่อหลวงพ่อปาน และหลวงพ่อใหญ่ ขนาด ๓ เท่า อยู่มุมกำแพงด้านหน้า *มณฑป* และ *พระวิหาร* ที่ประดิษฐานพระพุทธชินราชจำลองและศพของหลวงพ่อฤาษีลิงดำที่ไม่เน่าเปื่อย อาคารเหล่านี้ส่วนใหญ่มีลักษณะภายนอกคล้ายคลึงกันคือสร้างด้วยโมเสกสีขาวใสเหมือนแก้ว นอกจากนี้ยังมีศาลาหลายหลังใช้เป็นสถานที่ฝึกสมาธิ และมีที่พักให้ด้วย อาคารแต่ละหลังจะมีเวลาเปิด-ปิดไม่ตรงกันและปิดช่วงกลางวัน โดยอาคารแต่ละหลังจะทยอยเปิดตั้งแต่เวลา ๑๐.๓๐ น. และจะเปิดให้ชมโดยพร้อมเพรียงกันอีกครั้งตั้งแต่เวลา ๑๔.๐๐ น. เป็นต้นไป

การเดินทาง วัดท่าซุง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลน้ำซึม สามารถเดินทางไปได้หลายวิธี ๑.ไปตามทางหลวงสาย ๓๒๖๕ มุ่งตรงไปทางแพข้ามฟากอำเภอมโนรมย์ ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ๒.รถโดยสารสองแถวสีฟ้า สายอุทัยฯ-ท่าซุง ค่าโดยสาร ๘ บาท

พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น ตั้งอยู่ที่ศูนย์การศึกษา

นอกโรงเรียน ถนนศรีอุทัย (ใกล้ศาลากลางจังหวัด) ภายในจัดแสดงเป็นห้องต่าง ๆ เช่น ห้องพัฒนาอาชีพ ห้องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีห้องจัดแสดงโครงกระดูกมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายยศเจ้าเมือง ห้องจำลองไม้จำหลัก และบ้านไทย เปิดวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๕๑๑

พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น

พระแสงดาบศัสตราวุธประจำเมืองอุทัยธานี เป็นพระแสงดาบที่จังหวัดอุทัยธานีได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้งเสด็จพระราชดำเนินประพาสหัวเมืองฝ่ายเหนือถึงเมืองอุทัยธานี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๙ พระแสงดาบนี้พระราชทานแก่จังหวัดอุทัยธานีเป็นลำดับที่ ๓ (อันดับ ๑ เมืองอยุธยา อันดับ ๒ เมืองชัยนาท)

พระแสงดาบศัสตราวุธ เป็นดาบไทยทำด้วยเหล็กสีขาวอย่างดี ปลายแหลมคมด้านเดียว มีน้ำหนักเบา สันเป็นลาย ฝังงาในเนื้อเหล็กรูปดอกไม้ร่วง และริมสันทั้งสองข้างมีลายทองเป็นรูปก้านขด โคนตรงกลางมีจารึกนามอักษร *"พระแสงสำหรับเมืองอุไทยธานี"* ด้ามพระแสงทำด้วยไม้เนื้อแข็งหุ้มทองลงยาโคนเป็นลายกนกตาอ้อย ปลายด้ามเป็นรูปจุฑามณีบัวคว่ำ ๓ ชั้น ประดับด้วยพลอย ต้นฝักพระแสงทำด้วยทองคำเป็นรูปรักร้อยประดับพลอย มีกาบกนกหุ้ม ต้นฝักทำด้วยทองคำเป็นลายก้านขด ช่อดอกแกมใบประดับพลอย ตัวฝักพระแสงทำด้วยทองคำดุน ฝักทั้งสองข้างมีลวดลายต่าง ๆ สวยงามมาก นับเป็นศิลปกรรมฝีมือเยี่ยมแห่งกรุงรัตนโกสินทร์และเป็นพระแสงดาบสำคัญประจำเมืองอุทัยธานี ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่คลังจังหวัดอุทัยธานี จะนำออกให้ชมเฉพาะในงานพระราชพิธีเท่านั้น

อำเภอหนองขาหย่าง

บึงทับแต้ จากตัวเมืองไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๒๖๕ ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร เลี้ยวบริเวณสะพานคลองยางไปอีกประมาณ ๔ กิโลเมตร หรืออาจจะเช่าเรือจากบริเวณปากคลองยางเข้าไปยังบึง ระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร บึงทับแต้อยู่ตอนปลายของห้วยขวี ซึ่งมีความยาวประมาณ ๘ กิโลเมตร บึงกว้างประมาณ ๓๐๐ เมตร เป็นแหล่งที่มีปลาอาศัยอยู่ชุกชุม ชาวบ้านได้อาศัยน้ำและจับปลาในบึงนี้ และในฤดูหนาวจะมีนกเป็ดน้ำต่างถิ่นอพยพมาอยู่ที่นี่ ริมบึงบริเวณบ้านท่าทอง พบแหล่งของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ มีเครื่องมือเหล็ก ภาชนะดินเผา ลูกปัด กำไลแก้ว เป็นต้น จัดว่าเป็นชนเผ่าที่เจริญ เพราะรู้จักใช้โลหะเป็นเครื่องประดับ นอกจากนี้ยังพบขวดเหล้าของชาวตะวันตกสมัยอยุธยาด้วย

วัดหนองพลวง สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๐ สิ่งสำคัญภายในวัด ได้แก่ พระอุโบสถ เป็นโบสถ์ท้องสำเภา อาคารก่ออิฐถือปูน ทรงจั่วหน้าบันด้านหน้าประดับลวดลายปูนปั้นและเครื่องถ้วยเคลือบ แต่ด้านหลังเรียบไม่มีลวดลายเป็นปูนสีขาวฉาบเกลี้ยง ๆ ดูเรียบง่ายงามตา ไม่มีช่อฟ้า มีทางเข้าทางเดียว เสมาเป็นหินสลักสวยงามบนฐานรูปดอกบัว

การเดินทาง ออกจากตัวเมืองไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ ระหว่างกิโลเมตรที่ ๙-๑๐ วัดอยู่ทางขวามือติดกับโรงเรียนหนองขาหย่างวิทยาคม

อำเภอหนองฉาง

เมืองอุไทยธานีเก่า อยู่ที่บ้านอุทัยธานีเก่า เป็นที่ตั้งของเมืองอุไทยธานีมาตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งยังคงมีซากโบราณสถานเหลืออยู่ เช่น ที่วัดหัวหมาก วัดยาง และวัดกุฎิ ส่วนบริเวณโดยรอบได้กลายเป็นทุ่งนาไปหมด วัดที่ยังคงสภาพอยู่จนถึงปัจจุบันนี้ คือ วัดแจ้ง มีพระปรางค์ซึ่งเดิมสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๐๘๑ ต่อมาถูกพม่าทำลายยอดหัก บูรณะซ่อมแซมครั้งล่าสุดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ โบสถ์เก่าเป็นโบสถ์ขนาดเล็กประตูเดียวแบบอยุธยาตอนปลาย ลายปูนปั้นของพระปรางค์และหน้าบันโบสถ์เป็นฝีมือเดียวกัน ภาพจิตรกรรมภายในโบสถ์เขียนขึ้นเมื่อบูรณะครั้งล่าสุด เป็นภาพพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช อีกวัดหนึ่ง คือ วัดหัวเมือง ซึ่งยังคงมีซากโบสถ์เก่าแบบอยุธยาเหลืออยู่ และเจดีย์โบราณขนาดเล็กหน้าโบสถ์เก่า

การเดินทาง จากตลาดหนองฉางสามแยกโรงเรียนประสาทเวทย์ ตรงมาทางเดียวกับวัดหนองขุนชาติ พบสามแยกเลี้ยวขวาไปยังทางตรงข้ามกับวัด

หนองขุนชาติประมาณ ๑ กิโลเมตร จะถึงวัดแจ้ง ส่วนวัดหัวเมืองจะอยู่เลยวัดแจ้งไปอีก ๑ กิโลเมตร

วัดหนองขุนชาติ เป็นวัดสร้างในสมัยรัตนโกสินทร์ มีมณฑปประดิษฐานพระพุทธบาทจำลอง มีการจัดงานนมัสการพระพุทธบาททุกวันขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือน ๓ ไทย เป็นประจำทุกปี งานมี ๑๐ วัน ๑๐ คืน *การเดินทาง* วัดอยู่ในตลาดหนองฉางจากทางหลวงหมายเลข ๓๐๑๒ (หนองฉาง-ทัพทัน) เลี้ยวซ้ายตรงสามแยกไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๑๓

อำเภอทัพทัน

วัดทัพทัน ตั้งอยู่บนถนนสายอุทัยธานี-ทัพทัน ทางหลวงหมายเลข ๓๒๒๑ ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ ๑๙ กิโลเมตร ก่อนถึงที่ว่าการอำเภอทัพทัน ๑ กิโลเมตรด้านซ้ายมือ บานประตูโบสถ์สวยงาม ฝีมือช่างสมัยรัตนโกสินทร์ บานหนึ่งแกะเป็นรูปคนถือธง ระบุ พ.ศ. ๒๔๖๖ อีกบานหนึ่งระบุว่าเป็นปีกุน มีลวดลายสวยงาม อกเลาบานประตูมีลวดลายยาวตลอด บานประตูอีกคู่หนึ่งแกะเป็นรูปเทวดาถือคันศรยืนบนพญานาค ด้านล่างเป็นภูเขามีสัตว์ต่าง ๆ ด้านบนเป็นลายกนกมะลิเลื้อย บานประตูคู่นี้ไม่แกะลวดลายที่อกเลา เข้าใจว่าเป็นฝีมือช่างพื้นบ้าน

แหล่งทอผ้าพื้นเมืองบ้านโคกหม้อ ชาวบ้านโคกหม้อเป็นชาวลาวครั่งที่อพยพมาจากเวียงจันทน์ตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ มีฝีมือการทอผ้ามาก เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาวลาวครั่งที่สืบทอดต่อกันมากว่า ๒๐๐ ปี หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจการทำนาผู้หญิงในหมู่บ้านจะทอผ้า เป็นผ้ามัดหมี่ต่อตีนจกผ้ายกดอกลายเชิงแบบเก่า ลวดลายบนผ้าเป็นแบบโบราณ เช่น ลายด่านเมืองลาว ลายนาค ลายด่านใหญ่ เป็นต้น ในสมัยก่อนใช้ครั่งย้อมผ้า

มีศูนย์ทอผ้า ๒ กลุ่ม คือ ศูนย์ทอผ้าบ้านโคกหม้อ อยู่ข้างวัดโคกหม้อ เป็นกลุ่มทอผ้าไหม และศูนย์สาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มทอผ้าบ้านโคกหม้อตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ หลัง อบต.โคกหม้อ เป็นกลุ่มที่ทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ

การเดินทาง จากอำเภอทัพทันไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๑๓ ทางไปอำเภอสว่างอารมณ์ ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๔๕๖ ตรงไปมีป้ายบอกให้แยกซ้ายไปบ้านโคกหม้อ ประมาณ ๔ กิโลเมตร กลุ่มทอผ้าอยู่ติดกับวัดโคกหม้อ

เขาปฐวี ตำบลตลุกดู่ เป็นเทือกเขาขนาดเล็กยาวประมาณ ๗๕๐ เมตร สูง ๒๕๓ เมตร มีลักษณะเป็นเทือกเขาหินที่เรียงซ้อนกันเป็นยอด ค่อนข้างสูงชัน

มีถ้ำขนาดเล็กและใหญ่ อยู่เรียงรายโดยรอบประมาณ ๓๐ ถ้ำ เช่น ถ้ำประทุน ถ้ำบันได ถ้ำอ่าง ถ้ำช่องลม ถ้ำพุทธประวัติ ถ้ำปลา และถ้ำค้างคาว เป็นต้น พบเครื่องมือหินและโครงกระดูกมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ บริเวณลานกว้างหน้าเขามีร่มไม้และฝูงลิงจำนวนมาก

ตลาดนัดวัว-ควาย หนองหญ้าปล้อง บ้านหนองหญ้าปล้อง ใกล้กับโรงเรียนทัพทันอนุสรณ์ เดินทางจากอำเภอทัพทันไปตามถนนสายทัพทัน-สว่างอารมณ์ ทางหลวงหมายเลข ๓๐๑๓ ประมาณ ๑ กิโลเมตร ตลาดอยู่ด้านขวามือ บริเวณพื้นที่ซื้อขายกว้างใหญ่ ในแต่ละครั้งจะมีวัวควายถูกนำมาขายนับพันตัว ตลาดนัดจะมีบางวันและมีวัวควายสับเปลี่ยนกันมาขายในบางวัน ยังมีข้าวของเครื่องใช้เกี่ยวกับวัวควายมาขายด้วย ตลาดวายในช่วงเย็น

อำเภอสว่างอารมณ์

เมืองโบราณบึงคอกช้าง ตำบลไผ่เขียว มีคูเมืองและกำแพงดินล้อมรอบ ค้นพบซากโบราณ เครื่องปั้นดินเผา หินบดยา เครื่องมือเหล็ก ลูกปัดสีเหลือง นอกจากนี้ยังขุดพบศิลาจารึกอักษรขอมโบราณ ๓ หลัก ปัจจุบันมีสภาพเป็นสวนป่าปลูกมีต้นไม้ขนาดใหญ่ ปกคลุมอยู่ทั่วไป ส่วนบริเวณคูเมืองตื้นเขิน โบราณวัตถุที่ถูกค้นพบได้นำไปเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น ภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดอุทัยธานี ใกล้กับศาลากลางจังหวัด *การเดินทาง* จากอำเภอเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๒๒๑ ผ่านอำเภอทัพทัน เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๐๑๓ ผ่านอำเภอสว่างอารมณ์ จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕๖ มุ่งหน้าสู่อำเภอลานสัก ระยะทางจากอำเภอสว่างอารมณ์ประมาณ ๑๔ กิโลเมตร ถึงสถูปเจดีย์ด้านซ้ายมือ และมีป้ายบึงคอกช้าง ถนนสายนี้ตัดผ่านตัวเมืองเก่าบึงคอกช้างพอดี

อำเภอลานสัก

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง เริ่มเป็นที่รู้จักเพราะได้รับการจดทะเบียนเป็นมรดกโลกจากองค์การยูเนสโก (UNESCO) ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกของยูเนสโก ระหว่างวันที่ ๙-๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๔ ณ เมืองคาร์เทจ ประเทศตูนีเซีย

ห้วยขาแข้งมีพื้นที่ครอบคลุม ๖ อำเภอ ๓ จังหวัด คือ อำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก มีพื้นที่ ๓,๖๐๙,๓๗๕ ไร่

หรือ ๕,๗๗๕ ตารางกิโลเมตร โดยมีการรวมพื้นที่ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรเข้ามาด้วยทำให้เป็นผืนป่าอนุรักษ์ต่อเนื่องที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ห้วยขาแข้ง

ลักษณะอากาศที่ห้วยขาแข้งหากเป็นฤดูร้อนจะร้อนมาก ฤดูฝนมีฝนตกหนักตลอดทั้งวัน และมีฤดูหนาวสั้นมาก

ห้วยขาแข้งได้เป็นมรดกโลกเพราะสภาพป่าของที่นี่มีความหลากหลายทางธรรมชาติประกอบด้วยป่าถึง ๕ ใน ๗ ชนิด ที่พบในเขตร้อนชื้น ได้แก่ ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา ทุ่งหญ้า ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ก่อให้เกิดความหลากหลายของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ บางชนิดเป็นสัตว์ที่หายากใกล้จะสูญพันธุ์ เช่น ควายป่า เลียงผา เสือดาว หมาใน ไก่ป่า นกยูงไทย และยังมีแมลงป่าพันธุ์ต่าง ๆ อีกมากมาย

ปกติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยวที่เปิดให้ประชาชนเข้าชมได้ทั่วไป เพราะพื้นที่นี้จัดเป็นเขตอนุรักษ์และมีความอ่อนไหวสูง ฉะนั้นการมีคนจำนวนมากเข้าไปอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านความไม่สมดุลของระบบนิเวศได้ แต่อย่างไรก็ดีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งซึ่งได้กลายเป็นมรดกโลกและเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป จึงเปิดจุดผ่อนปรนทั้งหมด ๓ จุด ให้ประชาชนทั่วไปเข้าไปศึกษาธรรมชาติได้แบบไม่ค้างคืน **การเข้าไปในเขตฯ ควรปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด** ได้แก่ ๑.*บริเวณสำนักงานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง* ๒.*บริเวณหน่วยพิทักษ์ป่าไซเบอร์* (ดูรายละเอียดที่น้ำตกไซเบอร์) ๓. *บริเวณหน่วยพิทักษ์ป่าห้วยแม่ดี* (อยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านไร่ เส้นทาง ๓๐๑๑ ไปทางห้วยแม่ดี-บ้านใหม่คลองอังวะ มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติไว้ด้วย)

ในบริเวณที่ทำการเขตฯ มี *รูปปั้นคุณสืบ นาคะเสถียร* หันหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ เพื่อดูความเป็นไปของผืนป่าตะวันตก มีบันได ๘ ขั้น ที่สื่อความหมายว่าคุณสืบดำรงตำแหน่งหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฯ อยู่ ๘ เดือน และลวดลายบนบันไดบ่งบอกถึงอุปสรรคในการทำงานที่นี่

อาคารอนุสรณ์สถานสืบ นาคะเสถียร ซึ่งใช้เป็นอาคารเอนกประสงค์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับคุณสืบไว้ด้วย *"ผมคิดว่า ชีวิตผมได้ทำดีที่สุดแล้ว ผมคิดว่า ผมได้ช่วยเหลือสังคมดีแล้วผมคิดว่าได้ทำตามกำลังของผมดีแล้วและผมพอใจ ผมภูมิใจในสิ่งที่ผมทำ"* เป็นคำกล่าวของคุณสืบ นาคะเสถียร ผู้เป็นกำลังสำคัญผลักดันให้ป่าห้วยขาแข้งได้กลายเป็นมรดกโลก

บ้านพักคุณสืบ ซึ่งภายในบ้านพักยังคงสภาพไว้เหมือนครั้งที่คุณสืบยังมีชีวิตอยู่ ในห้องนอนที่คุณสืบจบชีวิตลง มีโต๊ะทำงานซึ่งมีรูปภาพต่าง ๆ วางอยู่ เช่น รูปลูกสาว รูปคนงาน รูปป่าไม้ ด้านข้างโต๊ะมีรองเท้าวางอยู่สองสามคู่

และที่เราควรจะระลึกถึง คือ *อนุสรณ์คนงานลาดตระเวน* ที่ถูกยิงเสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่ อยู่บริเวณหน้าบ้านพักรับรอง หากมีโอกาสแวะมาที่ห้วยขาแข้งและได้มาเยี่ยมที่บ้านพักคุณสืบ หรือ ที่อาคารอนุสรณ์คนงานลาดตระเวน อาจจะได้อะไรกลับไปมากกว่าจิตสำนึกด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพียงอย่างเดียว

เส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาหินแดง มีความยาวประมาณ ๖ กิโลเมตรใช้เวลาเดินประมาณ ๔ ชั่วโมง มีจุดสื่อความหมายธรรมชาติทั้งหมด ๑๘ จุด ประกอบด้วยป่าผลัดใบ ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ และป่าดิบแล้ง มีจุดชมวิวโป่งเทียน หลังเดือนธันวาคมจะมีนกหลายชนิด นกที่พบมาก เช่น นกแขกเต้า

และนกโพระดก เส้นทางนี้ปกติเดินเองได้โดยขอคู่มือที่สำนักงานเขตฯ หากต้องการคนนำทางต้องติดต่อล่วงหน้าที่หน่วยป้องกันไฟป่าห้วยขาแข้ง โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๓๕๒๗ เส้นทางศึกษาธรรมชาตินี้ปิดเดือนเมษายน

การเดินทาง มี ๒ เส้นทาง คือ

๑. เข้าทางที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๐๒ กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ สายอุทัยธานี-หนองฉาง จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๓๘ สายหนองฉาง-ลานสัก ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๕๓-๕๔ เลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ ๑๕ กิโลเมตร จะถึงที่ทำการเขตด่านตรวจเขาหินแดง ซึ่งตั้งอยู่ริมห้วยทับเสลา จากที่ทำการเขตฯ สามารถเดินทางด้วยรถยนต์ต่อไปยังหน่วยพิทักษ์ป่ากะปุกกะเปียง ระยะทาง ๑๔ กิโลเมตร และสถานีวิจัยเขานางรำ ระยะทาง ๑๗ กิโลเมตร

๒. เข้าทางหน่วยพิทักษ์ป่าเขาบันได อยู่ทางทิศใต้ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งห่างจากตัวจังหวัดอุทัยธานีประมาณ ๑๓๗ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ สายอุทัยธานี-หนองฉาง แล้วเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๒๘๒ สายหนองฉาง-บ้านไร่ ระยะทางประมาณ ๘๐ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าถนนลูกรังผ่านบ้านใหม่คลองอังวะอีกประมาณ ๓๐ กิโลเมตรถึงด่านตรวจคลองระยาง ไปยังหน่วยพิทักษ์ป่าห้วยแม่ดี และหน่วยพิทักษ์ป่าเขาบันได สามารถเดินป่าขึ้นล่องได้ทั้งด้านเหนือและใต้ของลำห้วยขาแข้ง

หากเดินทางในฤดูฝนรถจะเข้าไม่ได้เพราะธารน้ำจะสูงขึ้นท่วมถนนดินแดง

สถานที่พักแรม การเข้าพักแรมต้องไปติดต่อด้วยตนเองอย่างน้อย ๒๐ วันล่วงหน้าที่ฝ่ายจัดการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้ สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๗๖๕ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ตู้ ปณ.๗ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ๖๑๑๖๐ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๙๖๕๔ จุดที่ได้รับอนุญาตให้พักแรมได้มีอยู่ ๓ จุด จุดแรก คือ บริเวณสำนักงานเขตฯ มีบ้านพักขนาดพักได้ ๑๐-๓๐ คน จำนวน ๓ หลัง และอาคารฝึกอบรมขนาดจุ ๘๐ คน จุดที่สอง หน่วยพิทักษ์ป่าไซเบอร์ จุดที่สาม คือ หน่วยพิทักษ์ป่าห้วยแม่ดี

เขาพระยาพายเรือ ตำบลลานสัก ห่างจากอำเภอเมือง ๕๙ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๓๔๓๘ สายหนองฉาง-ลานสัก ตรงหลักกิโลเมตรที่ ๒๙-๓๐ แยกขวาเข้าที่ว่าการอำเภอลานสัก และเข้าทางลูกรังไปอีก ๔ กิโลเมตร ถึงเชิงเขาแล้วเดินขึ้นสู่ปากถ้ำอีกประมาณ ๑๕๐ เมตร เป็นเขาลูกเล็ก สูง ๒๕๗ เมตร เมื่อมองจากระยะไกลจะแลดูคล้ายเรือสำเภาลำหนึ่ง บนยอดเขามีจุด

ชมทิวทัศน์ ภายในประกอบด้วยถ้ำเล็ก ๆ เชื่อมต่อกัน ได้แก่ ถ้ำแก้ว ถ้ำสีชมพู ถ้ำท้องพระโรง ถ้ำอ่างน้ำมนต์ และถ้ำพุทธสถาน ภายในถ้ำซับซ้อนมากจึงต้องมีป้ายบอกทางและมีไฟฟ้าเพื่อความสะดวกในการเที่ยวชมความงามของหินงอกหินย้อย ตอนบนของถ้ำมีพระนอนขนาดใหญ่ ส่วนทางเข้าถ้ำต่าง ๆ นั้นอยู่ทางด้านซ้ายมือ มีทางเข้าทางเดียว ซึ่งเป็นทางลึกถึงข้างล่าง และมีบันไดลงไปได้ถึงก้นถ้ำ

เขาผาแรด ตำบลลานสัก ห่างจากด้านหลังที่ว่าการอำเภอลานสัก ประมาณ ๗.๕ กิโลเมตร เขาผาแรดนี้อยู่ห่างจากเขาพระยาพายเรือประมาณ ๘ กิโลเมตร เป็นเขาลูกเล็ก ๆ มีความสูงประมาณ ๓๗๖ เมตร ภายในเขาลูกนี้เป็นที่ตั้งของถ้ำซึ่งมีหินงอกหินย้อย พร้อมทั้งเป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาว และมีสำนักสงฆ์อยู่ใกล้เชิงเขา

เขาปลาร้า เป็นเขาที่แบ่งเขตหมู่บ้านห้วยโศก อำเภอลานสัก กับ ตำบลเขาบางแกรก อำเภอหนองฉาง เขาปลาร้ามีขนาดใหญ่ สูงชันมากประมาณ ๕๙๘ เมตร สภาพป่าค่อนข้างสมบูรณ์ต้องเดินเท้าและปีนเขา ระยะทาง ๙๐๐ เมตร ใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมง จึงจะถึงยอดเขาและแลเห็นภูมิประเทศที่สวยงาม ข้างบนเป็นที่ราบขนาดใหญ่และมีป่าไม้มะค่า

หน้าผาด้านตะวันตกที่ระดับความสูง ๓๒๐ เมตร พบภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ ๓,๐๐๐ ปี เป็นลายเส้นสีดำและสีแดง เส้นสีดำค่อนข้างจางไปแล้ว ส่วนสีแดงยังเห็นได้อยู่ เขียนไว้ตลอดแนวยาวประมาณ ๙ เมตร เขียนด้วยสีแดงมีกลุ่มภาพมนุษย์หลายแบบหลายลักษณะและกลุ่มภาพสัตว์ ภาพมีทั้งหมดประมาณ ๔๐ ภาพ แสดงให้เห็นถึงสภาพชีวิตสังคมของคนยุคโบราณซึ่งเป็นมรดกทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดอุทัยธานี

นักโบราณคดีได้แบ่งกลุ่มภาพเขียนบนเขาปลาร้าไว้สี่กลุ่ม คือ *กลุ่มที่หนึ่ง* กลุ่มภาพที่มีคนท่ามกลางสัตว์เลี้ยง (คาดว่าเป็นสุนัข) *กลุ่มที่สอง* กลุ่มภาพที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับวัว การไปจับวัวป่า นำกลับมาเลี้ยง *กลุ่มที่สาม* กลุ่มภาพที่แสดงถึงการประกอบพิธีกรรม คนที่อยู่ในภาพมีเครื่องประดับซึ่งต่างจากคนทั่วไป และสัตว์ที่อยู่ในภาพมีลักษณะคล้ายลิงอยู่ด้วย *กลุ่มที่สี่* กลุ่มภาพเบ็ดเตล็ดซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาพสัตว์ ภาพเขียนสีที่นี่ถือได้ว่ามีความประณีตและเน้นเหมือนจริงกว่าแหล่งอื่น คำแนะนำสำหรับเดินขึ้นเขาปลาร้าเตรียมน้ำดื่มให้พร้อม และใส่รองเท้าผ้าใบที่กระชับเพราะทางเดินเป็นหินก้อนเล็กและลื่นตลอด พกสัมภาระเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

การเดินทาง จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ ผ่านอำเภอหนองฉาง

จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๓๘ สายหนองฉาง-ลานสัก อีกประมาณ ๒๑.๕ กิโลเมตร จะเห็นเทือกเขาปลาร้าอยู่ซ้ายมือ แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามทางลาดยางอีกประมาณ ๗.๕ กิโลเมตร หากนั่งรถโดยสารประจำทาง ใช้สายอุทัยธานี-ลานสัก จากนั้นต่อรถจากลานสักมาที่แยกห้วยโศก แล้วต่อรถจักรยานยนต์รับจ้างเข้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาปลาร้า

หุบป่าตาด

หุบป่าตาด เข้าทางเดียวกับเขาปลาร้า อยู่ก่อนถึงเขาปลาร้าประมาณ ๑ กิโลเมตร ถ้ำนี้ถูกค้นพบโดยพระครูสันติธรรมโกศล (หลวงพ่อทองหยด) เจ้าอาวาสวัดถ้ำทอง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระครูได้ปีนลงไปในหุบเขานี้ พบว่ามีต้นตาดเต็มไปหมด (ต้นตาดเป็นไม้ดึกดำบรรพ์ตระกูลเดียวกับปาล์ม) จึงเจาะถ้ำเพื่อเป็นทางเข้าในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ต่อมากรมป่าไม้ได้ประกาศเป็นพื้นที่อนุรักษ์ เพราะมีสภาพทางภูมิศาสตร์แปลกและมีพันธุ์ไม้หายาก เช่น เต่าร้าง เปล้า คัดค้าวเล็ก เป็นต้น ถ้ำที่เป็นทางเดินเข้าหุบเขาป่าตาดนั้นมืดสนิท แต่เดินไม่นานจะถึงปล่องขนาดใหญ่ที่แสงส่องลงมาและจะพบป่าตาด ให้ความรู้สึกเหมือนว่าได้มาอยู่ในโลกยุคดึกดำบรรพ์ ลักษณะคล้ายป่าดงดิบ ความชุ่มชื้นสูง แสงส่องถึงพื้นได้เฉพาะตอนเที่ยงวันเพราะมีเขาหินปูนสูงชันล้อมรอบ มีความร่มรื่นเหมาะแก่การเดินชมธรรมชาติ การเตรียมตัวไปหุบป่าตาด ควรพกไฟฉายและยาทากันยุงไปด้วย

ถ้ำเขาฆ้องชัย เป็นเทือกเขาอยู่ในตำบลลานสัก มีความสูงประมาณ ๓๕๓ เมตร ทางด้านหน้าของเขาฆ้องชัยเป็นถ้ำตื้นกว้างเหมือนอุโมงค์ใหญ่ เข้าใจว่าเดิมมีมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์อาศัยอยู่เพราะพบเครื่องมือหิน และเศษภาชนะดินเผา ภายในถ้ำมีฝูงค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ในเวลาเย็นจะเห็นฝูงค้างคาวบินออกมาหากินนานนับชั่วโมง และถ้าสามารถปีนหน้าผาสูงไปได้จะพบถ้ำอยู่ทางด้านบน มีถ้ำธงชัย ถ้ำมหาสมบัติ ถ้ำเป็ด และถ้ำลม ใกล้กันเป็น

ที่ตั้งของเขาอีกลูกหนึ่งซึ่งมีถ้ำสวยงาม บริเวณตรงกลางเป็นที่ดินในหุบเขามีเนื้อที่กว้างขวางมากซึ่งเป็นที่ตั้งของวัดและโรงเรียนลานสักวิทยา *การเดินทาง* จากอำเภอเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ ผ่านอำเภอหนองฉาง จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๓๘ สายหนองฉาง-ลานสัก และก่อนถึงอำเภอลานสักประมาณ ๒ กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายมือเข้าโรงเรียนลานสักวิทยา และไปอีกประมาณ ๕๐๐ เมตร จะถึงเขาฆ้องชัย ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๕๒.๔ กิโลเมตร

สวนป่าห้วยระบำ ตำบลระบำ ห่างจากตัวจังหวัด ๗๘ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ๑๑,๗๔๐ ไร่ เป็นสวนป่าปลูกของบริษัท ไม้อัดไทย ปลูกไม้สัก และไม้ยูคาลิปตัส สนประดิพัทธ์ ผู้สนใจสามารถเข้าไปชมแปลงป่าปลูกใหม่ได้ หากต้องการพักค้างคืน มีเรือนพักรับรอง (รองรับได้ประมาณ ๓๐ คน) แต่ต้องเตรียมเสบียงไปเอง หน้าแล้งมีน้ำน้อย หน้าฝนทางเข้าลำบาก รายละเอียดติดต่อบริษัท ไม้อัดไทย โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๐๙๔ หรือสำนักงานป่าไม้จังหวัด โทร. ๐ ๕๖๓๑ ๑๐๐๙ *การเดินทาง* ไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๔๓๘ ประมาณหลักกิโลเมตรที่ ๔๖ เลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ ๑๖ กิโลเมตร

เขื่อนทับเสลา หมู่ที่ ๖ ตำบลระบำ จากอำเภอลานสักไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๔๓๘ ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ตรงหลักกิโลเมตรที่ ๔๗ จะถึงทางแยกเข้าเขื่อนทับเสลา เข้าไปประมาณ ๒ กิโลเมตร ก็จะถึงจุดชมวิว หากมาจากตัวเมืองทางเข้าจะอยู่ทางด้านซ้ายมือ

เขื่อนทับเสลาเป็นเขื่อนชลประทานขนาดใหญ่ กั้นลำห้วยทับเสลา ทำให้เกิดอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อน ซึ่งมีทัศนียภาพสวยงาม มีภูเขาสลับซับซ้อนเป็นฉากหลัง บริเวณตอนใต้ของเขื่อนมีสภาพเป็นป่าเต็งรังและสวนป่าปลูก คนในท้องถิ่นนิยมมาพักผ่อนวันหยุดสุดสัปดาห์ มีร้านค้าสวัสดิการ

อำเภอห้วยคต

น้ำตกไซเบอร์ หรือ **น้ำตกหินลาด** อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยพิทักษ์ป่าไซเบอร์ เป็นน้ำตกที่อยู่ใกล้หมู่บ้านไซเบอร์ (บ้านซับแม่บือ) ตำบลคอกควาย อำเภอห้วยคต อยู่ห่างจากจังหวัด ๘๖ กิโลเมตร น้ำตกนี้เกิดจากลำห้วยล่อยจ้อยที่ไหลมาจากภูเขาสูงของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งทำให้เกิดน้ำตกขึ้นเป็นระยะ ๆ หลายชั้น น้ำตกส่วนที่อยู่ตอนบน เรียกว่า น้ำตกล่อยจ้อย บางแห่งตกจากที่สูงปะทะกับก้อนหินใหญ่ เรียกว่า น้ำตกหินลาด ข้างล่างเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่รับน้ำตกซึ่งลงมาไม่ขาดสาย บางแห่งไหลซอกซอนไปตามเกาะแก่งหินลงสู่เบื้องล่าง เป็นทางยาวสูงต่ำหลายชั้นสวยงามมาก มีน้ำมากในเดือนกันยายน-ต้นเดือนพฤศจิกายน ลำห้วยล่อยจ้อยจะไหลไปรวมกับห้วยทับเสลา บริเวณโดยรอบเป็นป่าหวาย ต้นไม้ร่มครึ้ม และมีใบไม้เปลี่ยนสีในเดือนพฤศจิกายนด้วย

น้ำตกไซเบอร์

ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก มีบ้านรับรอง ๑ หลัง รองรับได้ ๒๐-๓๐ คน ไม่มีบริการด้านอาหารผู้มาพักต้องเตรียมเสบียงมาเอง และต้องมีหนังสือจากฝ่ายจัดการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เพราะอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๗๖๕

การเดินทาง จากทางหลวงหมายเลข ๓๒๘๒ หลักกิโลเมตรที่ ๓๐ เลี้ยวเข้าทางลำลองประมาณ ๗ กิโลเมตร เดินเท้าต่ออีก ๙๐๐ เมตร สภาพทางเข้าเป็นทางลูกรังและมีหินคมตลอดเส้นทาง รวมทั้งต้องผ่านธารน้ำหลายจุด หน้าฝนรถเข้าไม่ได้เลย (สิงหาคม-ตุลาคม) ต้องใช้รถกระบะที่มีกำลังขับเคลื่อนดีหรือรถขับเคลื่อนสี่ล้อ หากเดินทางโดยรถประจำทาง จากตลาดบ้านไร่นั่งสายบ้านไร่-คลองแห้ง มาลงที่บ้านทองหลางหลักกิโลเมตรที่ ๑๙ ซึ่งสามารถหาเช่าสองแถวได้ที่นี่ ราคาประมาณ ๕๐๐ บาทต่อวัน

น้ำพุร้อนบ้านสมอทอง บ้านสมอทอง ตำบลคอกควาย ในโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยขุนแก้ว เป็นน้ำพุร้อนธรรมชาติขนาดเล็กที่ผุดขึ้นมาผิวดิน เป็นน้ำใสและมีกลิ่นกำมะถันฉุนมีความร้อนขนาดต้มไข่สุกภายใน ๕ นาที ไหลผ่านช่องเขาไปรวมกับน้ำในลำห้วยคอกควาย ปัจจุบันได้รับการปรับปรุงให้เป็นบ่อน้ำพุร้อน และเป็นจุดชมทิวทัศน์ และเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกได้สวยงาม

การเดินทาง สามารถเดินทางจากอำเภอหนองฉางสู่อำเภอบ้านไร่ ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒๘๒ สายบ้านไร่-ลานสัก ประมาณ ๓๓ กิโลเมตร สังเกตเห็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่อยู่ทางขวามือตรงกลางหุบเขาพอดี เมื่อผ่านสะพานข้ามคลองไปได้สองสะพานจะมีทางแยกตรงทางโค้งเข้าสู่โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยขุนแก้วไป ๒ กิโลเมตร จะถึงบริเวณน้ำพุร้อนบ้านสมอทอง

อำเภอบ้านไร่

เมืองโบราณบ้านการุ้ง ตำบลวังหิน เป็นแหล่งชุมชนโบราณ สภาพเมืองเป็นรูปวงกลมมรี เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๘๐๐ เมตร เป็นคูเมืองชั้นเดียว คูน้ำขนาดกว้าง ๒๐ เมตร ลึก ๓ เมตร บริเวณคูติดถนนมีการขุดลอกคูน้ำใหม่ มีน้ำขังตลอดปี คันดินกว้าง ๖ เมตร ปัจจุบันเป็นที่ทำการของแขวงการทาง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบ ได้แก่ ระฆังหิน พระพุทธรูปปางเสด็จลงจากดาวดึงส์ เศษภาชนะดินเผา ขวานหิน เครื่องประดับ และซากเจดีย์อยู่ทางทิศใต้ของตัวเมืองไปประมาณ ๓ กิโลเมตร เป็นซากเจดีย์ก่อด้วยอิฐดินเผาขนาดใหญ่ ฐานเจดีย์กว้าง ๗ เมตร ปัจจุบันด้านหน้าคูเมืองการุ้ง มีศาลเจ้าแม่การุ้งตั้งอยู่ริมถนนหลวง เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป เมืองการุ้งได้รับการขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๗๘

การเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ สายหนองฉาง-บ้านไร่ ผ่านบ้านทุ่งนาทางแยกเขาตะพาบจนถึงบ้านการุ้ง ก่อนถึงอำเภอบ้านไร่ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร เมืองการุ้งอยู่บริเวณทางโค้ง ด้านซ้ายมือมีศาลเจ้าแม่การุ้งเห็นเด่นชัด ห่างจากตัวเมืองอุทัยธานีประมาณ ๖๙ กิโลเมตร

เขาถ้ำตะพาบ เป็นเขาลูกเล็กอยู่ในพื้นที่ตำบลวังหิน ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๕๖ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ สายอุทัยธานี-บ้านไร่ มีทางแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒๑๓ ที่จะไปอำเภอวัดสิงห์ ๑๑ กิโลเมตร จะถึงเขาถ้ำตะพาบ

ถ้ำเขาตะพาบอยู่สูงจากระดับพื้นประมาณ ๑๐ เมตร ในบริเวณเดียวกันมีถ้ำอีกหลายแห่ง ทางด้านหน้าของถ้ำได้สร้างพระพุทธรูปและจัดเป็นเขตสังฆาวาส ส่วนถ้ำที่อยู่ด้านหลังเลี้ยวขวามือเป็นถ้ำท้องพระโรง ถ้ำแก้ว ถ้ำปราสาท และถ้ำเรือ เป็นต้น หากเลี้ยวซ้ายจะพบทางออกด้านหลังซึ่งเป็นทางไปสู่ถ้ำลึกที่มีบันไดลงไปถึงก้นถ้ำ ตรงอุโมงค์หลังถ้ำมีหินรูปร่างคล้ายตะพาบ และเคยพบเครื่องมือหินสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ถ้ำทุกแห่งจะมีไฟฟ้าส่องทางเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าชม

วัดเขาวงพรหมจรรย์ ตำบลวังหิน เข้าทางเดียวกับวัดถ้ำเขาตะพาบแต่อยู่เลยมาประมาณ ๗ กิโลเมตร และแยกซ้ายไปอีก ๑ กิโลเมตร เป็นวัดที่ตั้งอยู่ในหุบเขา ๒ ลูก คือ เขาวงและเขาพรหมจรรย์ มีถ้ำที่น่าสนใจอยู่หลายถ้ำ เช่น ถ้ำแจ้งมีแสงส่องถึง ถ้ำงูเหลือมมีงูเหลือมอาศัยอยู่หลายตัว ถ้ำน้ำมีน้ำขังตลอด ช่วงแล้งน้ำถึงเข่า ช่วงฝนน้ำถึงอก ส่วนถ้ำเพชรถ้ำพลอย มีหินงอกหินย้อยเวลาสะท้อนแสงเป็นประกายแวววาวคล้ายเพชรพลอย การเข้าชมถ้ำแก้วและ

ถ้ำเพชรต้องมีคนนำทาง ด้านขวามือมีชะง่อนหินสูงตั้งมณฑปขนาดเล็ก และไหล่เขามีอุโบสถสวยงาม

วัดถ้ำเขาวง ตำบลบ้านไร่ เป็นเขาขนาดใหญ่ ห่างจากอำเภอไป ๑๒ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๑๑ ผ่านทางโค้งศาลเจ้าพ่อเขารักแล้วมาตัดกับสามแยกให้เลี้ยวขวาไปประมาณ ๖ กิโลเมตร จะมีทางแยกเลี้ยวซ้ายเข้าสู่เขาวงประมาณ ๘ กิโลเมตร ถึงทางแยกเข้าไปอีก ๓๐๐ เมตร เป็นทางลูกรัง ลาดชันขึ้นทีละน้อย เส้นทางอ้อมโค้งเป็นหน้าผาต้องไต่ไปตามซอกเขา

ตัววัดเป็นอาคาร ๔ ชั้น ใต้ถุนเป็นลานเอนกประสงค์รวมทั้งร้านขายของ ชั้นที่ ๒ เป็นวิหาร ชั้นที่ ๓ เป็นกุฏิ ส่วนโบสถ์จะอยู่ชั้นที่ ๔ สร้างด้วยไม้สักและไม้มะค่า รวมทั้งไม้เก่าจากเรือนไทยที่อยุธยา อ่างทอง หลังคานำมาจากลำพูน ช่างที่เข้าตัวเรือน รวมทั้งทำส่วนตัวเหงา ป้านลม และจั่ว มาจากอยุธยา

การจัดภูมิทัศน์ในวัดถือว่าสวยงาม ฉากหลังเป็นเขาหินปูนสูงตระหง่าน ด้านหน้ามีบ่อน้ำและสวนตกแต่งด้วยหิน ไม้ดัด และไม้ประดับ มูลค่าในการก่อสร้างประมาณ ๓๐ ล้านบาท ระหว่างทางเดินไปชมถ้ำ ผ่านน้ำตกเทียมที่ดูเข้ากับบรรยากาศ

ที่เขาด้านหลังมีถ้ำอยู่ ๗-๘ ถ้ำ บางถ้ำเป็นที่นั่งวิปัสสนาสำหรับพระภิกษุ บางถ้ำเป็นถ้ำค้างคาว บางถ้ำมีหินงอกหินย้อยให้ชม บนเขาเป็นที่ราบกว้างมีไม้ยาง ไม้มะค่า ไม้เสลา เป็นต้น และมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่บ้าง

วนอุทยานถ้ำเขาวง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดอุทัยธานีเป็นส่วนหนึ่งของผืนป่าตะวันตกติดกับอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี สภาพโดยทั่วไปเป็นภูเขาหินปูนสูงชันสลับซับซ้อน มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่ไหลผ่านอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

สถานที่น่าสนใจ ได้แก่

ถ้ำพุหวาย เป็นถ้ำขนาดใหญ่ ภายในถ้ำกว้างขวาง มีหินงอกหินย้อย เช่น รูปเจดีย์ อ่างน้ำ ทางเข้าถ้ำอยู่บนไหล่เขาต้องเดินขึ้นไป อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีโพรงทะลุถึงด้านตรงข้ามของภูเขา มีค้างคาวอาศัยอยู่ ๙ ชนิด ติดต่อคนนำทางได้บริเวณปากถ้ำ ใช้เวลาเดินประมาณ ๑ ชั่วโมง ทางด้านหลังของถ้ำพุหวาย มี ถ้ำเทพมาลี หรือ ถ้ำพญานาค เป็นถ้ำขนาดเล็กค่อนข้างลึกมีความสวยงามตามธรรมชาติของหินงอกหินย้อย ยอดเขาพุหวาย สูง ๗๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล สามารถมองเห็นทัศนียภาพที่กว้างไกลอย่างสวยงาม บนสันเขามีสภาพเป็นป่าเต็งรังที่ค่อนข้างสมบูรณ์

การเดินทาง จากอำเภอบ้านไร่ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๐๑๑ สายบ้านไร่-พุบอน ผ่านโค้งศาลเจ้าพ่อเขารัก จนกระทั่งถึงทางแยกที่มีป้ายบ้านอีหลุม-บ้านเขาพุเตย เลี้ยวขวาไปอีกประมาณ ๖ กิโลเมตร ผ่านทางเข้าวัดถ้ำเขาวงมา อีก ๓ กิโลเมตร จะถึงทางเข้าถ้ำพุหวาย

ศูนย์แสดงและสาธิตการทอผ้าพื้นเมือง (กลุ่มทอผ้าไพจิตต์) ตั้งอยู่หลังวัดบ้านไร่ ติดกับโรงเรียนบ้านหน้าฝายบึงตาโพ เลี้ยวเข้าซอยข้างโรงเรียนไป ๗๐๐ เมตร เป็นกลุ่มทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ รวมทั้งรับสอนด้วย ลายที่ทอเป็นลายโบราณ เช่น ลายขอหลวง ลายขอคำเดือน จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผ้าซิ่น ผ้าคลุมเตียง ผ้าคลุมโต๊ะ ผ้าตัดชุด หมอนขิด ในบริเวณนี้ยังมีพิพิธภัณฑ์ผ้าโบราณอายุกว่าร้อยปี

น้ำตกผาร่มเย็น บ้านใหม่ร่มเย็น สามารถมองเห็นได้จากริมถนน เป็นสายน้ำสีขาวทิ้งตัวลงมาในป่าทึบอยู่เบื้องล่าง ชาวอุทัยว่าที่นี่เป็นน้ำตกที่สวยที่สุดในจังหวัด เพราะสายน้ำที่ไหลลงมานั้นเป็นสายบาง ๆ ตกลงมาตรง ๆ คล้ายสายฝน ผ่านหน้าผาดินที่มีมอสสีเขียวเกาะอยู่เต็มไปหมด ประกอบกับพื้นที่เป็นป่ารกครึ้ม ทำให้คนที่ได้ยืนชมมีความรู้สึกชุ่มฉ่ำเย็นตามไปด้วย การเดินเข้าสู่น้ำตกผาร่มเย็นใช้เวลาประมาณ ๒๐ นาที ปกติเดินเองได้ แต่หากต้องการคนนำทางติดต่อได้ที่ อบต.เจ้าวัด หรือติดต่อผ่านสวนห้วยป่าปก รีสอร์ท โทร. ๐ ๕๖๕๓ ๙๐๘๕

การเดินทาง จากอำเภอบ้านไร่ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๐๑๑ สายบ้านไร่-พุบอน จนกระทั่งถึงทางเข้าบ้านใหม่ร่มเย็น เลี้ยวขวาเข้าไปประมาณ ๒ กิโลเมตร จะถึงปากทางเดินเท้าเข้าตัวน้ำตก จากนั้นเดินเท้าสู่น้ำตก ระยะทาง ๔๐๐ เมตร

ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาบ้านอีมาด-อีทราย หมู่ที่ ๔ ตำบลแก่นมะกรูด อยู่ภายใต้การดูแลของศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดอุทัยธานี ถือว่าอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ชาวเขาเป็นชาวกะเหรี่ยง มีชีวิตสงบและเรียบง่าย และยังคงเคร่งครัดในประเพณีดั้งเดิม งานประเพณีที่น่าสนใจ เช่น งานไหว้เจดีย์ ซึ่งจะมีการรำวงรำดาบ และงานไหว้ต้นโพธิ์ ฯลฯ ญาติพี่น้องที่แยกย้ายจะกลับมารวมตัวกันประเพณีทั้งสองนี้จัดขึ้นในเดือนเมษายนของทุกปี กำหนดวันจัดงานจะขึ้นอยู่กับความพร้อมของท้องถิ่น เช่น เก็บเกี่ยวผลผลิตในท้องถิ่นเรียบร้อยแล้ว และที่สำคัญหมู่บ้านนี้มีข้อห้ามในการเล่นการพนันและดื่มสุรา

ผู้มาเยือนสามารถพักค้างคืนที่บ้านชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านเจ้าวัดยางแดง หรือบ้านพักในศูนย์วัฒนธรรมซึ่งในบริเวณมีพิพิธภัณฑ์ชาวเขาอยู่ด้วย ติดต่อ

โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๒๐๒๖ ในเวลาราชการ และมีงานหัตถกรรม ผ้าทอพื้นเมือง เครื่องจักสานไม้ไผ่ และสินค้าเกษตรตามฤดูกาลมาจำหน่าย เช่น พริกแห้ง

การเดินทาง จากอำเภอบ้านไร่ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๐๑๑ สายบ้านไร่-พุบอน ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร สุดถนนลาดยาง แล้วไปตามถนนลูกรังอัดอีก ๑ กิโลเมตร

ถ้ำเกร็ดดาว เลยจากศูนย์วัฒนธรรมบ้านอีมาด-อีทราย ไปประมาณ ๑ กิโลเมตร จะมีเส้นทางเดินเท้าต่อไปถ้ำเกร็ดดาวได้ จากปากถ้ำจะมีบันไดไม้ไผ่ทอดยาวลงไปในถ้ำ เป็นถ้ำที่มีขนาดใหญ่ ในถ้ำมีแท่งหินขนาดใหญ่ เมื่อถูกแสงจะเป็นประกาย เพดานถ้ำเต็มไปด้วยค้างคาว และชาวบ้านได้อาศัยขี้ค้างคาวไปทำเป็นปุ๋ยสำหรับใส่ไร่นา สิ่งที่ต้องเตรียมไปด้วยเวลาเที่ยวถ้ำ คือ ไฟฉาย

น้ำตกตาดดาว เลยจากปากทางเข้าถ้ำเกร็ดดาวไปเล็กน้อย ฝั่งตรงข้ามเป็นทางเข้าน้ำตกตาดดาว ไหลผ่านโขดหินลงมา ๙ ชั้น บริเวณโดยรอบเป็นป่าสมบูรณ์

สวนพฤกษศาสตร์ เลยจากศูนย์วัฒนธรรมมาประมาณ ๕ กิโลเมตร สภาพเป็นธรรมชาติ อากาศเย็นสบาย ใช้เวลาเดินเที่ยวประมาณ ๑ ชั่วโมง ในสวนปลูกไม้ท้องถิ่นที่มีประโยชน์และมีความหลากหลายของพันธุ์พืช เช่น สะเดาป่า นำผลและใบมาทำยาป้องกันแมลง ต้นสบู่ นำผลแก่มาอาบน้ำสระผม ซักเสื้อผ้า ลางจืด มีสรรพคุณแก้เมา บางอย่างก็มีพิษ เช่น ขนของต้นช้างร้อง มีฤทธิ์ทำให้คันหากโดนเข้าจะรู้สึกปวดแสบปวดร้อน ยาน่อง มียางที่เป็นพิษ พรานสมัยก่อนนำมาทาที่ปลายลูกดอกเพื่อใช้ล่าสัตว์ เป็นต้น

เทศกาลงานประเพณี

งานตักบาตรเทโว วัดสังกัสรัตนคีรี ถือเป็นประเพณีสำคัญในวันออกพรรษาของจังหวัดอุทัยธานี จัดขึ้นในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ (ตุลาคม) ของทุกปี พระสงฆ์ทุกรูปที่จำพรรษาในอำเภอเมืองอุทัยธานีประมาณ ๒๐๐-๓๐๐ รูป จะเดินลงบันไดเป็นแถวจากยอดเขาสะแกกรังนำด้วยพระพุทธรูปางเสด็จจากดาวดึงส์ลงมารับบิณฑบาตข้าวสารจากพุทธศาสนิกชนที่ลานวัด โดยสมมติมณฑปบนยอดเขาสะแกกรังเป็น *"สิริมหามายากูฏคาร"* ที่พระพุทธเจ้าทรงเทศน์โปรดมารดา แล้วเสด็จกลับสู่โลกมนุษย์ลงบันได ๓๓๙ ขั้น ซึ่งถือเป็นบันไดแก้วสู่กัสนคร คือ บริเวณวัดสังกัสรัตนคีรี ในวันนั้นประชาชนจะแต่งกายสวยงามและมาร่วมทำบุญกันอย่างพร้อมเพรียง นับเป็นงานประเพณีที่มีชื่อเสียงได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทุกปี

งานไหว้พระพุทธมงคลศักดิ์สิทธิ์ วัดสังกัสรัตนคีรี เป็นงานท้องถิ่น จัดขึ้นในวันขึ้น ๓-๘ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี เป็นงานประเพณีไหว้พระคู่บ้านคู่เมืองอุทัยธานี ซึ่งเดิมนั้นเป็นงานนมัสการปิดทองพระพุทธบาทจำลองบนยอดเขาสะแกกรัง ในระยะหลังจึงจัดงานในคราวเดียวกันที่วัดนี้ในวันขึ้น ๕ ค่ำ เนื่องจากเป็นวันที่พุทธศาสนิกชนส่วนใหญ่มาไหว้พระพุทธมงคลศักดิ์สิทธิ์และขึ้นยอดเขาเพื่อปิดทองพระพุทธบาทจำลองมากที่สุด และได้จัดให้มีการละเล่นสนุกสนานควบคู่กันไปทุกปี

งานวันมรดกโลกห้วยขาแข้ง จัดระหว่างวันที่ ๘-๙ ธันวาคม ของทุกปี เนื่องในโอกาสที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ได้รับการประกาศจาก UNESCO ให้เป็น *"มรดกโลกทางธรรมชาติ"* เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๔ และคณะรัฐมนตรีจึงมีมติอนุมัติให้วันที่ ๙ ธันวาคม ของทุกปี เป็นวันเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง-ทุ่งใหญ่นเรศวรมรดกโลกโดยมีกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จัดค่ายพักแรม ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ริ้วขบวนแห่ ประกวดหุ่นสัตว์ เป็นต้น

งานวันรำลึกสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกและงานกาชาดจังหวัดอุทัยธานี จัดระหว่างวันที่ ๒๗ มีนาคม-๕ เมษายน ของทุกปี ณ บริเวณสนามกีฬาจังหวัด เพื่อสักการะและรำลึกถึงสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกแห่งรัชกาลที่ ๑

งานประจำปีวัดหนองขุนชาติ อำเภอหนองฉาง จัดวันขึ้น ๑๒ ค่ำ-วันแรม ๕ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี เดิมเป็นงานนมัสการพระพุทธบาทจำลอง ต่อมาได้รับความนิยมมาก จึงจัดเป็นงานประจำปี

การละเล่นพื้นเมืองที่บ้านท่าโพ อำเภอหนองขาหย่าง จัดขึ้นในเทศกาลตรุษสงกรานต์ คือระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ เมษายน โดยชาวบ้านในหมู่บ้านท่าโพและหมู่บ้านพันสี จะมาร่วมกันจัดการละเล่นพื้นเมืองที่วัดท่าโพ เล่นเพลงชักกะเย่อ เพลงโลม เพลงรำวงโบราณอย่างสนุกสนานแต่ละเพลงมีท่ารำประกอบเฉพาะ ผลัดกันเล่นมอญซ่อนผ้า เจี๊ยบ ๆ จ้อย ช่วงชัย เสือกินวัว และแม่ศรี ตามแต่จะแข่งขันกัน การละเล่นต่าง ๆ ในหมู่บ้านแห่งนี้ส่วนใหญ่ยังคงเนื้อร้องเพลงแบบของเดิมไว้ซึ่งเป็นประเพณีปฏิบัติกันมาหลายชั่วอายุคน

การละเล่นของชาวกะเหรี่ยง ณ หมู่บ้านกะเหรี่ยง ตำบลคอกควาย และตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ ยังคงรักษาประเพณีเดิมไว้ มีเต้นรำเซอโฮเตตามจังหวะ การร้องเพลงกล่อมลูก เป็นต้น ประเพณีการแต่งงานและการหย่าร้าง การนับถือผี งานบุญเจ้าวัด และการทอผ้าพื้นเมือง เป็นต้น

งานแห่เจ้าของชาวจีนในอุทัยธานี เป็นประเพณีของชาวจีนในอุทัยธานีที่จะจัดพิธีแห่เจ้าพ่อและเจ้าแม่ซึ่งประดิษฐานอยู่ตามศาลต่าง ๆ โดยกำหนดมี

งานตามการครบปีของเจ้าแต่ละองค์ ซึ่งบางองค์ ๕ ปีแห่ครั้งหนึ่ง บางองค์ ๑๒ ปีแห่ครั้งหนึ่ง บางองค์ ๑๔ ปีแห่ครั้งหนึ่ง ไม่เหมือนกัน การแห่เจ้าพ่อปุงเถ่ากง เจ้าพ่อหลักเมืองอุทัยธานี มีขบวนสาวงามถือธงร่วมขบวนเป็นแถวยาวผ่านตลอดไปตามถนนรอบเมือง และจะมีสิงโตคณะต่าง ๆ ของชาวจีนในอุทัยธานีร่วมให้พรตามร้านค้าคนจีนในตลาด ซึ่งทุกร้านจะตั้งโต๊ะบูชาประดับด้วยงาช้างขนาดใหญ่สวยงาม ถ้าเป็นงานของเจ้าแม่ทับทิม *"จุ้ยบ้วยเนี้ยว"* จะมีพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงเจ้าแม่เมื่อครบ ๑๒ ปี และเข้าทรงทำการลุยไฟด้วย

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

หน่อไม้รวกเขาสะแกกรัง เป็นหน่อไม้จากต้นไผ่รวกที่ขึ้นบนเขาสะแกกรัง มีรสชาติหวานกรอบ บรรจุใส่ขวดเพื่อเป็นของฝาก สามารถเก็บไว้ได้นานนับปี หน่อไม้หน่อสั้นสำหรับรับประทานกับน้ำพริก และหน่อยาวสำหรับใช้ประกอบอาหาร

เห็ดโคนดอง เป็นเห็ดที่ขึ้นในป่าอำเภอบ้านไร่และอำเภอทัพทัน มีเนื้อแน่นกรอบอร่อย แตกต่างจากเห็ดโคนที่อื่น และนิยมทำเป็นเห็ดโคนดองบรรจุขวดนำไปประกอบอาหารได้หลายชนิด

ผ้าทอพื้นเมือง ผลิตกันมากในหมู่บ้านโคกหม้อ อำเภอทัพทัน และหมู่บ้านลาวต่าง ๆ เช่น หมู่บ้านผาทั่ง หมู่บ้านสะนำ หมู่บ้านห้วยแห้ง หมู่บ้านทองหลาง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอบ้านไร่ บ้านใหม่ ไทยอีสาน อำเภอลานสัก

เครื่องจักสานท่ารากหวาย เป็นภาชนะสานด้วยไม้ไผ่บนเกาะเทโพ ทำเป็นกระเป๋าถือ ตะกร้า กระบุง กระจาด ทุกรูปแบบได้รับความนิยมมากเพราะฝีมือประณีต นอกจากนี้ยังมีเครื่องจักสานทำจากผักตบชวา เช่น หมวก และกระเป๋า

ข้าวเกรียบปลา และข้าวกุ้งกรอบ ผลิตจากกุ้ง และปลากรายแท้ ๆ รสกรอบ อร่อย หวาน เค็ม ได้รสชาติของปลาและกุ้งจากธรรมชาติ

น้ำปลาปลาสร้อยท่าซุง เป็นน้ำปลาแท้ทำจากปลาสร้อยที่อยู่ในแม่น้ำสะแกกรัง โดยเฉพาะตำบลท่าซุง เป็นน้ำปลาที่สะอาด มีกลิ่นหอม แต่ยังผลิตได้จำนวนไม่มากนัก

ขนมกงหนองแก เป็นขนมหวานที่ผลิตจากหมู่บ้านหนองแกรสอร่อยหวานหอมตามตำรับเดิม ซึ่งมีชื่อเสียงดังคำกล่าวขานที่ว่า *"น้ำยาน้ำทรง ขนมกงหนองแก"* ทำจำหน่ายวันต่อวัน

ยาลมจีน เป็นยาลมจีนสูตรโบราณที่ผสมครบตามตำรา มีชื่อทั่วประเทศ ผู้ใหญ่ใช้ประจำเพราะได้ผลดี ตัวยาแรงมาก ขายเป็นขีดและบรรจุขวด ผลิตกันหลายยี่ห้อ

ผลไม้แช่น้ำผึ้ง เป็นผลไม้แห้งผสมน้ำผึ้งเก็บไว้ได้นาน รับประทานอร่อย มีทั้งมะม่วง กระท้อน มะเฟือง มะขาม พุทรา มะยม ที่นิยมกันมาก คือ มะม่วงแช่น้ำผึ้ง และมะขามแช่อิ่ม

เมล็ดแตงโมอุทัยธานี มีทั้งเมล็ดแตงโมคั่วธรรมดาและเมล็ดที่คั่วปรุงรสเนยใส่ถุง

กระยาสารท เป็นขนมหวานที่ต่างจากท้องที่อื่น เพราะนำน้ำผึ้งมาเป็นส่วนผสม ทำให้รสหวานหอม กรอบอร่อย

ส้มโอเกาะเทโพ เป็นส้มที่ปลูกบนเกาะเทโพ รสหวาน ส่งจำหน่ายที่ตลาดมโนรมย์จนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก

ปลาลวก เป็นอาหารที่มีชื่อของอุทัยธานีรับประทานกับข้าวต้ม จำหน่ายที่ตลาดกลางคืน ใช้ปลาช่อนสดลวกน้ำร้อนผสมเครื่องปรุงมีรสอร่อย

ปลาย่างอุทัยธานี นิยมปลาเนื้ออ่อนย่าง ปลากดย่างและรมควันอย่างโบราณ กลิ่นหอมน่ารับประทาน ราคาแพงกว่าที่อื่นเพราะทำอย่างดี หรือจะใช้วิธีซื้อปลามาแล้วจ้างให้ทางร้านย่างให้ก็ได้ซึ่งนิยมย่างบนแพในแม่น้ำสะแกกรัง

ปลาแรดสะแกกรัง เป็นปลาเลี้ยงในแม่น้ำสะแกกรัง ตัวโตขนาด ๒ กิโลกรัม ใช้ทอดกรอบกับกระเทียมพริกไทย รสอร่อยจิ้มน้ำปลามะนาว

ปลาเทโพและปลาสวาย ใช้นึ่งผสมเครื่องปรุง หรือใช้แกงกับหน่อไม้ทำปลาเจ่า มันปลาจะช่วยเพิ่มรสอาหารให้อร่อย

ร้านขายของที่ระลึก

อำเภอเมือง

ฉัตรอุทัย ๗๓ ถ.มหาราช โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๗๑๒ เปิด ๐๖.๐๐-๑๙.๐๐ น. (ข้าวกุ้งกรอบ, ข้าวเกรียบปลากราย, แคบหมู, หนังปลา)

ซามิ้นโอสถ (ยาหอมทับทิม) ๕๗ ถ.มหาราช โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๓๑๔ (ยาแผนโบราณ)

ตั้งยู่ฮวด ๕๖๑ ถ.ศรีอุทัย ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๒๘๕, ๐ ๕๖๕๑ ๑๐๓๖, ๐ ๑๘๘๖ ๗๒๑๗ เปิด ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. (ผลไม้แช่อิ่มชนิดต่าง ๆ)

ไพพรรณ ๓๙๑ ถ.ศรีอุทัย โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๖๖๐ เปิด ๐๗.๐๐-๑๙.๐๐ น. (ผลไม้แช่อิ่มชนิดต่าง ๆ, เบเกอรี่, ขนมปังสังขยา, ขนมไทย)

แม่ป่วยลั้ง ๑ ๗๕ ถ.มหาราช โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๗๗๕ เปิด ๐๖.๐๐-๒๐.๐๐ น. (ข้าวกุ้งกรอบ, ข้าวเกรียบปลากราย, ข้าวตังหมูหยอง, ข้าวตังหน้างา, แคบหมู, หนังปลา)

แม่ป่วยลั้ง ๒ ๔๙/๑๐-๑๑ ถ.รักการดี หน้าโรงพยาบาลอุทัยธานี โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๓๙๗๕ เปิด ๐๗.๐๐-๒๐.๐๐ น. (ข้าวกุ้งกรอบ, ข้าวเกรียบปลากราย, ข้าวตังหมูหยอง, ข้าวตังหน้างา, แคบหมู, หนังปลา)

หมอวิรัติ (ยาหอมชามิ้น) ๔๔ ถ.มหาราช (ยาจีนแผนโบราณ)

ส. ฉัตรอุทัย ๑๒๗ ถ.เติบศิริ ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๗ ๑๔๒๗ เปิด ๐๖.๐๐-๑๙.๓๐ น. (ข้าวเกรียบปลากราย, แคบหมู, หนังปลา, และของฝากประจำจังหวัด)

กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายผ้าทอ

อำเภอเมือง

ร้านไหมแกมฝ้าย ๕๐/๓ ถ.รักการดี โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๒๙๕๗ (ผ้าฝ้าย, ผ้าไหม, ผ้าทอพื้น, ผ้าจก, ผ้าใยกัญชา, ชุดสำเร็จรูป)

อำเภอหนองขาหย่าง

กลุ่มทอผ้าตีนจกดงขวาง ม.๑ (วัดดงขวาง) บ้านดงขวาง โทร. ๐ ๕๖๕๙ ๗๐๘๐ (ผ้าจก)

กลุ่มทอผ้าบ้านห้วยรอบ ๓๗ ม.๒ บ้านห้วยรอบ ต.ห้วยรอบ โทร. ๐ ๖๒๑๓ ๔๒๑๐ (ผ้ามัดหมี่, ผ้าไหมประดิษฐ์)

กลุ่มรวมใจพัฒนา ม.๔ ต.หนองไผ่ (ผ้าพื้น, ไหมประดิษฐ์)

ศูนย์ฝึกอาชีพตำบลห้วยรอบ ม.๓ ต.ห้วยรอบ (ผ้าไหมประดิษฐ์)

อำเภอทัพทัน

กลุ่มทอผ้าบ้านโคกหม้อ ๔/๑ ม.๒ บ้านโคกหม้อ ต.โคกหม้อ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๒๙๕๗ (ผ้าไหม)

กลุ่มทอผ้าแม่บ้านเกษตรกรโคกหม้อ ม.๒ บ้านโคกหม้อ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๓๑๘๙ (ผ้ามัดหมี่, ผ้าพื้น)

อำเภอบ้านไร่

กลุ่มทอผ้าบ้านทัพคล้าย ๓๙ ม.๒ บ้านทัพคล้าย ต.ทัพหลวง (ผ้าจก)

กลุ่มทอผ้าบ้านทัพหลวง ๓ ม.๑ บ้านทัพหลวง ต.ทัพหลวง โทร. ๐ ๕๖๕๔ ๖๑๒๘ (ผ้าจก, ผ้าฝ้าย, ผ้าไหม, ผ้าห่ม, ผ้าคลุมเตียง)

กลุ่มทอผ้าบ้านนาตาโพ ๒๙ ม.๓ บ้านนาตาโพ ต.บ้านบึง โทร. ๐ ๑๙๗๑ ๐๕๒๑, ๐ ๑๙๕๓ ๒๓๗๒ (ผ้าฝ้ายลายโบราณ, ผ้ามัดหมี่ฝ้าย, ผ้าไหม, ผ้าขิด, ผ้าจก)

กลุ่มทอผ้าไพจิตต์ ๔ ม.๓ บ้านนาตาโพ ต.บ้านบึง โทร. ๐ ๑๙๗๑ ๐๕๒๑, ๐ ๑๙๕๓ ๒๓๗๒ (ผ้าจก)

กลุ่มทอผ้าแม่บ้านเกษตรกรผาทั่ง ๓๒ ม.๒ บ้านผาทั่ง ต.ห้วยแห้ง โทร. ๐ ๕๖๕๓ ๙๑๕๗ (ผ้าจก, ผ้าฝ้าย)

กลุ่มทอผ้าศรีนิน ๗๓ ม.๑ ต.บ้านบึง โทร. ๐ ๕๖๕๔ ๖๑๒๕, ๐ ๑๗๘๕ ๖๐๗๐ (ผ้าจก, ผ้าไหม, ผ้าคลุมไหล่, ผ้าคลุมเตียง, ผ้าขาวม้า)

กิจกรรมที่น่าสนใจ

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ไร่องุ่นหยาดน้ำฟ้า เลขที่ ๑๙๒ หมู่ ๕ ตำบลหูช้าง อำเภอบ้านไร่ เดินทางตามถนนสายอุทัยธานี-บ้านไร่ ระยะทางจากตัวเมืองประมาณ ๔๒ กิโลเมตร มีป้ายบอกให้เลี้ยวซ้ายเข้าไปอีก ๕ กิโลเมตร จากนั้นเป็นทางลูกรัง ๒ กิโลเมตร ผ่านไร่อ้อย ไร่มันสำปะหลังแล้วถึงไร่องุ่น ซึ่งปลูกองุ่นพันธุ์คาร์ดินัล (ผลสีดำ) พันธุ์ไวท์มะระกา (ผลสีเขียว) และพันธุ์องุ่นนอก (ไร้เมล็ด) ใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพบำรุงพืชผล เน้นการปลอดสารพิษ ๙๐% จะใช้สารเคมีเฉพาะช่วงเวลาเกิดโรคที่ไม่สามารถควบคุมได้ด้วยธรรมชาติเท่านั้น มีการจำหน่ายกิ่งพันธุ์องุ่นและรับปรึกษาแนะนำผู้สนใจทำไร่องุ่น สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๕๑๖, ๐ ๕๖๕๒ ๐๗๓๓-๔

ตัวอย่างโปรแกรมนำเที่ยว

วันที่ ๑
- ออกเดินทาง จากกรุงเทพฯ ถึง จังหวัดอุทัยธานี
- ขึ้นยอดเขาสะแกกรังชมทิวทัศน์เมืองอุทัยธานี
  กราบรอยพระพุทธบาท ตีระฆัง ๑๐๐ ปี
  สักการะพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกนาถ
- รับประทานอาหารกลางวันบนเรือ ชมวิถีชีวิตชาวแพ
  สองฝั่งแม่น้ำสะแกกรัง

- ขึ้นเรือที่วัดท่าซุง นมัสการหลวงพ่อฤาษีลิงดำ และชมความงดงามของวิหารแก้ว
- ออกเดินทางไปเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง อ.ลานสัก
- สักการะรูปปั้นคุณสืบ นาคะเสถียร วีรบุรุษแห่งการอนุรักษ์ธรรมชาติ ฟังบรรยาย

สรุป ชมสไลด์ภาพสัตว์ป่าหายาก รับประทานอาหารเย็น
- พักค้างคืน

วันที่ ๒
- สูดอากาศบริสุทธิ์ยามเช้า เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ตามความเหมาะสม โดยเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
- เดินทางไปชมไร่องุ่นปลอดสารพิษ (ไร่หยาดน้ำฟ้า) อ.บ้านไร่
- ชมผ้าทอลายโบราณ บ้านนาตาโพธิ์ อ.บ้านไร่
- เดินทางกลับกรุงเทพฯ ด้วยทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ อ.บ้านไร่-อ.ด่านช้าง สุพรรณบุรี ถึงกรุงเทพฯ โดยสวัสดิภาพ

สิ่งอำนวยความสะดวก

สถานที่พัก

(ราคาห้องพักในเอกสารนี้เปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจากโรงแรมก่อนเข้าพัก)

อำเภอเมือง

๓๓๓ เฮ้าส์ ๑/๑-๑๒ ถ.พหลโยธิน ต.สะแกกรัง โทร. ๐ ๕๖๕๒ ๔๘๘๓ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๕๐ บาท

พิบูลย์สุข ๓๓๖ ถ.ศรีอุทัย ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๐๔๘, ๐ ๕๖๕๑ ๑๖๔๗ โทรสาร ๐ ๕๖๕๑ ๑๐๐๓ จำนวน ๗๙ ห้อง ราคา ๑๙๐-๕๐๐ บาท

ห้วยขาแข้งเชษฐศิลป์ ๒๖ ถ.พหลโยธิน ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๒ ๔๘๓๓-๕, ๐ ๕๖๕๑ ๑๒๖๓ โทรสาร ๐ ๕๖๕๑ ๑๒๖๔ จำนวน ๑๒๐ ห้อง ราคา ๖๕๐-๒,๕๐๐ บาท

อมรสุข ๑ ๗๑/๒๓ ถ.รักการดี ต.อุทัยใหม่ (ตรงข้ามโรงพยาบาลอุทัยธานี) โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๖๙๓ โทรสาร ๐ ๕๖๕๒ ๔๓๓๙ จำนวน ๓๗ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๕๐ บาท

อมรสุข ๒ ๔๐/๑๒ ถ.มณีรัตน์ ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๒๑๖๔ จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๕๐ บาท

อุทัย ไอยรา ปาร์ค โฮเต็ล แอนด์ รีสอร์ท ๕๕ ม.๔ ต.หาดทนง อยู่บนทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ ก่อนถึงตัวเมืองอุทัยธานี ๘ กม. โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๖๓๓๓ โทรสาร ๐ ๕๖๕๑ ๖๒๒๒ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๕๙ ๘๕๑๑ โทรสาร ๐ ๒๒๕๙ ๘๕๑๐ www.iyarapark.com, E-mail: reservation@iyarapark.com จำนวน ๓๖๒ ห้อง ราคา ๓๐๐-๑,๖๔๕ เหรียญสหรัฐ

อำเภอบ้านไร่

ปางนเรศวร์ รีสอร์ท ๑๑๓ ม.๓ ถ.บ้านอีหลุบ-เขาพุเตย ต.บ้านไร่ โทร. ๐ ๕๖๕๗ ๙๑๕๐, ๐ ๑๙๒๕ ๕๔๒๙ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๑๔๑๗, ๐ ๒๕๗๙ ๑๒๙๕, ๐ ๑๙๒๖ ๔๐๙๙ บ้านพัก ๔ หลัง (๑๔ ห้อง) ราคา ๕๐๐-๒,๔๐๐ บาท

สวนห้วยป่าปก รีสอร์ท ๑๔๙ ม.๓ ต.บ้านไร่ โทร. ๐ ๕๖๕๓ ๙๐๘๕, ๐ ๑๙๔๘ ๑๓๙๗ บ้านพัก ๔๑ หลัง ห้องพัก ๗ ห้อง ราคา ๕๐๐-๓,๕๐๐ บาท

ห้วยขาแข้งคันทรีโฮม รีสอร์ท ๑๐๒ ม.๘ ถ.บ้านไร่-ลานสัก ต.คอกควาย โทร. ๐ ๑๓๓๐ ๓๒๖๐, ๐ ๑๘๖๗ ๔๙๖๗ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๓๗๓ ๖๓๕๑, ๐ ๒๓๗๓ ๖๐๓๘ โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๒๕๗๖ www.countryhomeresort.com จำนวน ๒๕ หลัง (๗๐ ห้อง) ราคา ๕๐๐-๔,๘๐๐ บาท

ร้านอาหาร

อำเภอเมือง

กังสดาล ๑๓๙ ถ.ณรงค์วิถี ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๔๕๓๓ เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง)

เกษรอาหารอีสาน ๒๖/๑๗-๑๙ ถ.รักการดี ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๒๒๔๕, ๐ ๑๔๗๕ ๐๒๖๖ เปิด ๑๑.๐๐-๒๐.๐๐ น. (อาหารอีสาน)

โกตี๋ข้าวมันไก่ ๙๕ ถ.ท่าช้าง ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๒๐๑๓, ๐ ๑๕๓๔ ๗๗๓๙ เปิด ๐๖.๐๐-๒๓.๐๐ น. (ร้านเชลล์ชวนชิม: ข้าวมันไก่และอาหารตามสั่ง)

ครัวเป๊ปซี่ ๑๑๓ ม.๒ ถ.มโนรมย์-หนองฉาง กม.๘ ต.ท่าซุง โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๔๔๘๙, ๐ ๗๒๐๓ ๘๕๓๑ เปิด ๑๐.๐๐-๒๑.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง)

ครัวริมสวน ๑๐/๔ ถ.ศรีอุทัย ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๒๐๒๕ เปิด ๑๐.๐๐-๒๔.๐๐ น. (อาหารไทย เน้นปลาแรด)

ครัวสะแกกรัง ๒๐/๑ ถ.สะแกกรังออก ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๒ ๐๑๒๖-๒๘ โทรสาร ๐ ๕๖๕๒ ๐๑๒๘ เปิด ๑๐.๐๐-๒๑.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง, ปลาแม่น้ำ มีแพอาหาร)

ชมวิว ๑๗๓ ถ.รักการดี โทร. ๐ ๕๖๕๒ ๔๔๙๒ เปิด ๑๐.๐๐-๒๓.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง)

ตุ๋ยปลาแรด ๒๗๘/๑๙ ถ.ท่าช้าง ต.อุทัยใหม่ บขส.เก่า โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๒๓๗๕, ๐ ๖๙๒๘ ๗๒๑๖ เปิด ๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง เน้นปลาแรด)

นกน้อย ๑๔๖/๒-๓ ถ.ศรีอุทัย ตรงข้ามเทศบาลเมืองอุทัยธานี โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๙๕๒ เปิด ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง)

บ้านสวนชลัมภ์ ๓/๓ ม.๖ ต.สะแกกรัง โทร. ๐ ๕๖๕๒ ๔๙๘๕-๖ โทรสาร ๐ ๕๖๕๒ ๔๙๘๗

พรทิพย์ ๒๙๑ ถ.วงศ์สาโรจน์ ตรงข้ามเทศบาลเมือง ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๖๕๙, ๐ ๖๐๔๖ ๐๒๖๙ เปิด ๑๐.๐๐-๐๑.๐๐ น. (อาหารไทย, จีน)

พรหมท่าซุง (ตรงข้ามวัดท่าซุง) ๗๒ ม.๑ ถ.อุทัย-มโนรมย์ ต.น้ำซึม โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๗๘๔, ๐ ๕๖๕๑ ๑๙๘๒ เปิด ๑๐.๓๐-๒๐.๓๐ น. (อาหารไทย, อาหารพื้นบ้านภาคใต้, ปลาแม่น้ำ)

มุมสบาย ๙๒/๑-๒ ถ.เติบศิริ ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๑๐๔, ๐ ๙๕๖๖ ๖๙๑๒ เปิด ๑๐.๐๐-๒๔.๐๐ น. (อาหารไทย, จีน, ฝรั่งและคาราโอเกะ)

เรือนแพประมง ๒๕ แพคลองสะแกกรัง โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๙๙๖ เปิด ๐๙.๐๐-๒๑.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง, ปลาแม่น้ำ)

ลำไยไอศกรีม ๖ ถ.มหาราช ต.อุทัยใหม่ โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๗๔๖, ๐ ๑๘๘๘ ๘๙๗๐ เปิด ๑๐.๓๐-๒๑.๐๐ น. (ไอศกรีมและเครื่องดื่ม)

เอสแอนด์ดับบลิว ตรงข้ามห้างสร้างวงษ์ ๑๖๐/๖๒ ถ.เติบศิริ โทร. ๐ ๕๖๕๒ ๔๘๐๘ เปิด ๐๙.๐๐-๒๓.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง, เบเกอรี่)

อำเภอบ้านไร่

สวนอาหารครัวอนันต์ ๓๑๐ ม.๑ ต.บ้านไร่ โทร. ๐ ๕๖๕๓ ๙๐๓๕, ๐ ๕๖๕๔ ๖๒๘๒ เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น. (อาหารทะเล, แกงป่าและคาราโอเกะ)

อำเภอทัพทัน

ครัวอุไร ๑/๑๔ ม.๑ ถ.ทัพทัน-หนองฉาง ต.ทัพทัน โทร. ๐ ๕๖๕๔ ๐๒๑๔, ๐ ๑๗๐๗ ๑๗๑๔ เปิด ๐๗.๐๐-๑๙.๓๐ น. (อาหารตามสั่ง)

อาจารย์อดุลย์ ๑/๒ ม.๑ ถ.ทัพทัน-หนองฉาง กม.๙ ต.ทัพทัน โทร. ๐ ๕๖๕๙ ๑๐๘๐, ๐ ๖๙๓๕ ๔๙๒๙ เปิด ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. (อาหารพื้นบ้าน)

อำเภอสว่างอารมณ์

ร้านเจ๊จุก ๒๑/๕ ม.๑ ถ.ธรรมสุนทร หน้าดับเพลิงเทศบาล อ.สว่างอารมณ์ โทร. ๐ ๕๖๕๙ ๙๐๔๘, ๐ ๑๙๗๒ ๐๔๕๓ เปิด ๐๖.๐๐-๑๕.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง)

อำเภอลานสัก

ครัวบ้านคุณ ๓๗๐ ม.๒ ก่อนถึงที่ว่าการอำเภอ ๒๐๐ เมตร เปิด ๐๙.๐๐-๒๒.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง)

แตนโภชนา ๓๖๒ ม.๒ ถ.หนองฉาง-ลานสัก ห่างจาก รพ.ลานสัก ประมาณ ๒๐๐ เมตร เปิด ๐๙.๐๐-๒๒.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง)

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

ประชาสัมพันธ์จังหวัด	โทร. ๐ ๕๖๕๒ ๐๘๒๖, ๐ ๕๖๕๑ ๑๙๑๕
สำนักงานจังหวัด	โทร. ๐ ๕๖๕๒ ๐๗๓๗, ๐ ๕๖๕๑ ๑๐๖๓
ที่ว่าการอำเภอ	โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๒๐๐
โรงพยาบาล	โทร. ๐ ๕๖๕๒ ๔๔๕๕-๘
สถานีตำรวจภูธร	โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๕๘๑, ๐ ๕๖๕๑ ๑๐๕๕
ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข	โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๒๑๒๐
ตำรวจทางหลวง	โทร. ๑๑๙๓
ตำรวจท่องเที่ยว	โทร. ๑๑๕๕
กรมอุตุนิยมวิทยา	โทร. ๑๑๘๒

จัดทำโดย

งานพัฒนาข้อมูลท่องเที่ยว
กองข่าวสารการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หากมีข้อมูลเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม
โปรดแจ้ง งานพัฒนาข้อมูลท่องเที่ยว

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๑๔๑-๒๑๔๕
โทรสาร ๐ ๒๒๕๓ ๗๔๔๐
E-mail: infodev@tat.or.th

ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต
ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อม และเคารพวิถีไทย

ปรับปรุงข้อมูล
มีนาคม ๒๕๔๘

งานตักบาตรเทโว

บันทึก

N

H โรงแรม Hotel

1 โรงแรม 333 เฮ้าส์ 333 House Hotel
2 โรงแรมพิบูลสุข Phibunsuk Hotel

▲ วัด Temple (Wat)

1 วัดอุโบสถาราม Wat Ubosatharam
2 วัดมณีสถิตกปิฎฐาราม Wat Mani Sathit Pittharam
3 วัดธรรมโฆษก Wat Thammakhosok
4 วัดสังกัสรัตนคีรี Wat Sangkatrattanakhiri

✚ โรงพยาบาล Hospital

1 โรงพยาบาลอุทัยธานี Uthai Tani Hospital

M ตลาด Market

1 ตลาดเทศบาล 2 Theatsaban 2 Market
2 ตลาดเทศบาลเมืองอุทัยธานี
Uthai Thani Provincial Municipal Market

▲ สถานที่สำคัญ Places

1 สนามกีฬาจังหวัดอุทัยธานี Uthai Thani Stadium
2 สำนักงานเทศบาลเมืองอุทัยธานี
Uthai Thani Municipal Office
3 ศาลจังหวัดอุทัยธานี Uthai Thani Law Court
4 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองอุทัยธานี
Amphoe Mueang Uthai Thani Police Station
5 วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี Uthai Thani Technical College

★ แหล่งท่องเที่ยว Tourist Attraction

1 มณฑปเขาสะแกกรัง Mondop Khao Sakaekrang
2 เขาสะแกกรัง Khao Sakaekrang

ไป อ.ทัพทัน
To Amphoe Thap Than
ไป อ.โกรกพระ
To Amphoe Krok Phra
ไป อ.พยุหะคีรี
To Amphoe Phayuha Khiri
ไป อ.หนองฉาง
To Amphoe Nong Chang
ไป จ.ชัยนาท
To Chai Nat
3221
3220
333
3265
ถนนรักการดี Thanon Rakkandi
ถนนเติบศิริ Thanon Toepsiri
ถนนศรีเมือง Thanon Simueang
ถนนศรีอุทัย Thanon Si Uthai
คลองระบาง Khlong Rawaeng
ถนนสะแกกรัง Thanon Sakaekrang
แม่น้ำสะแกกรัง Maenam Sakaekrang
ถนนท่าช้าง Thanon Thachang
ถนนพรพิบูลย์อุทิศ Thanon Pornpibun Uthit
ถนนพิบูลสิน Thanon Pibunsin
ถนนศรีน้ำซึม Thanon Sinamsuem
ถนนบัวแก้ว Thanon Buakaeo
ถนนวงศ์สาโรจน์ Thanon Wongsarot
ถนนบริรักษ์ Thanon Borirak
คลองท่าโพ Khlong Tha Pho

สัญลักษณ์ Legend

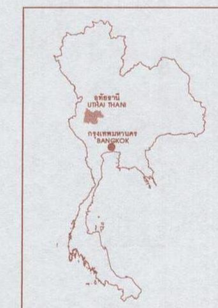
🏛	ศาลากลางจังหวัด	City Hall
✉	ไปรษณีย์	Post Office
	โรงเรียน	School
	สถานีขนส่ง	Bus Terminal
	ทางหลวง	Highway
	แม่น้ำ,แหล่งน้ำ	River,Stream

Scale 1 : 35,000

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดอุทัยธานี
UTHAI THANI TOURIST MAP

จ.นครสวรรค์
Nakhon Sawan

จ.ตาก
Tak

จ.กาญจนบุรี
Kanchanaburi

จ.สุพรรณบุรี
Suphan Buri

จ.ชัยนาท
Chai Nat

ไป อ.ลาดยาว
To Amphoe Lat Yao

ไป จ.นครสวรรค์
To Nakhon Sawan

ไป อ.โกรกพระ
To Amphoe Krok Phra

ไป จ.นครสวรรค์
To Nakhon Sawan

ไป จ.สิงห์บุรี
To Sing Buri

ไป อ.มโนรมย์
To Amphoe Manorom

ไป อ.วัดสิงห์
To Amphoe Wat Sing

ไป อ.หนองมะโมง
To Amphoe Nong Mamong

ไป อ.เนินขาม
To Amphoe Noen Kham

ไป อ.ด่านช้าง
To Amphoe Dan Chang

ด่านตรวจ
Check Point

ถ้ำเขาฆ้องชัย
Tham Khao Khong Chai

ห้วยทับเสลา Huai Thap Salao

เขื่อนทับเสลา
Thap Saloa Dam

อ.ลานสัก
Lan Sak

เขาพระยาพายเรือ
Khao Phraya Phai Ruea

สวนป่าห้วยระบำ
Huai Rabam Forest Park

เขาปลาร้า
Khao Pla Ra

เขื่อนขุนแก้ว
Khun Kaeo Dam

อ.ห้วยคต
Huai Khot

อ.สว่างอารมณ์
Sawang Arom

เขาปฐวี
Khao Patthawi

อ.ทัพทัน
Thap Than

แม่น้ำสะแกกรัง Mae Nam Sa Kae Krang

อ.เมืองอุทัยธานี
Amphoe Mueang Uthai Thani

อ.หนองฉาง
Nong Chang

เขาสะแกกรัง
Khao Sakaekrang

อ.หนองขาหย่าง
Nong Khayang

แม่น้ำเจ้าพระยา Mae Nam Chao Phraya

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง
Thung Yai Naresuan-Huai Kha Khaeng Wildlife Sanctuary

ด่านตรวจ
Check Point

น้ำตกไซเบอร์ (น้ำตกหินลาด)
Namtok Hin Lat (Cyber Waterfall)

น้ำตกผาร่มเย็น
Namtok Pha Rom Yen

เขาถ้ำตะพาบ
Khao Tham Taphap

บ้านใหม่คลองอังวะ
Ban Mai Klong Ang Wa

อ.บ้านไร่
Ban Rai

3013, 3456, 3438, 3319, 3221, 3220, 333, 32, 3265, 3183, 3213, 3282, 3011, 3211

สัญลักษณ์ Legend

⊙	ที่ตั้งจังหวัด	Province Location
●	อำเภอ	Amphoe (District)
★	สถานที่ท่องเที่ยว	Tourist Attraction
	ทางหลวง	Highway
	แม่น้ำ,แหล่งน้ำ	River,Stream
	เส้นขอบเขตจังหวัด	Province Boundary

Scale 1 : 650,000

10 0 10 20 Kilometres

ประเทศไทย
THAILAND

๑๖๗๒

ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ททท.
๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.
รับข้อมูลท่องเที่ยวทาง
โทรสาร ๒๔ ชั่วโมง

ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว
สำนักงานใหญ่ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่

เปิดทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

www.tourismthailand.org
E-mail : info@tat.or.th

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๗
ถนนรอบวัดพระธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐
โทร. ๐ ๓๖๔๒ ๒๗๖๘-๙ โทรสาร ๐ ๓๖๔๒ ๔๐๘๙
E-mail : tatlobri@tat.or.th
พื้นที่ความรับผิดชอบ : ลพบุรี นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่
๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑ E-mail : center@tat.or.th